

TÜRKİYE KAMU VE BELEDİYE YENİLENEBİLİR ENERJİ PROJESİ (KABYEP)

Paydaş Katılım Planı (PKP)

BUSKİ Yenişehir Atıksu Arıtma Tesisi (AAT) Güneş Enerji Santrali

Tarih: 7 Kasım 2025

Doküman Geçmişi

Revizyon	Sunulan Kurum	Yayın Tarihi	Revizyon Detayları
V0	İLBANK	25 Haziran 2025	Taslak
V1	İLBANK	23 Temmuz 2025	Taslak
V2	İLBANK	28 Temmuz 2025	Taslak
V3	İLBANK	15 Ağustos 2025	Taslak
V4	İLBANK	21 Ağustos 2025	Taslak
V5	İLBANK	7 Kasım 2025	Final

Bu doküman, POSEİDON Çevresel Sosyal Danışmanlık Mühendislik Ticaret Ltd. Şti. tarafından hazırlanmıştır.

İçindekiler

İçindekiler.....	i
Tablo Listesi	ii
Şekil Listesi.....	iii
Kısaltma Listesi	iv
YÖNETİCİ ÖZETİ.....	1
1. GİRİŞ/PROJE TANIMI	3
1.1. Amaçlar.....	3
1.2. Bileşenler	3
1.3. Konum.....	4
1.3.1. Etki Alanı.....	4
2. PAYDAŞ KATILIM PLANI'NIN AMACI/TANIMI	7
3. PAYDAŞLARIN BELİRLENMESİ ve ANALİZİ	8
3.1. Metodoloji	8
3.2. Etkilenen Taraflar ve Diğer İlgili Taraflar.....	8
3.3. Dezavantajlı / Hassas Bireyler veya Gruplar	10
4. PAYDAŞ KATILIM PROGRAMI	14
4.1. Alt Proje Hazırlığı Sırasında Gerçekleştirilen Paydaş Katılımının Özeti	14
4.2. Proje Paydaşlarının İhtiyaçlarının Özeti ve Paydaş Katılımı İçin Yöntemler, Araçlar ve Teknikler	15
4.3. Paydaş Katılım Planı.....	15
4.4. Paydaşlara Geri Bildirim Raporlama.....	17
5. PAYDAŞ KATILIMI FAALİYETLERİNİN UYGULANMASI İÇİN KAYNAKLAR VE SORUMLULUKLAR	19
5.1. Proje Uygulama Birimi (PUB)	19
5.2. Kaynaklar.....	20
5.3. Yönetim Fonksiyonları ve Sorumluluklar	21
6. ŞİKAYET MEKANİZMASI.....	22
6.1. Ulusal Düzeyde Şikâyet Mekanizması.....	22
6.2. Alt Proje Düzeyinde Şikâyet Mekanizması	23
6.3. Çalışanlar için Şikâyet Mekanizması	25
7. İZLEME VE RAPORLAMA	27
7.1. PKP Uygulamasının Nasıl İzleneceği ve Raporlanacağına Dair Özet.....	27
7.2. Paydaş Gruplarına Geri Bildirim	27
EKLER	29
Ek-A Örnek Şikâyet Başvuru Formu.....	29
Ek-B Örnek Şikâyet Kapatma Formu.....	30
Ek-C Örnek Temel Bilgilendirici Görüşme Formu (Bireysel Paydaş Görüşmeleri İçin).....	31
Ek-D Örnek İstişare Formu (Paydaş İstişare Toplantıları İçin)	33
EK-E HALKIN KATILIMI TOPLANTISI TUTANAĞI	34
1. HALKIN KATILIMI TOPLANTISI	35

Tablo Listesi

Tablo 3-1 Dezavantajlı / Hassas Bireyler veya Gruplar	11
Tablo 3-2 Paydaş Grupları.....	12
Tablo 4-1 Paydaş Katılım Planı	16
Table 5-1. Sorumluluklar.....	21
Tablo 7-1. Raporlama Süreci Gereklilikleri ve Rol Dağılımı.....	27

Şekil Listesi

Şekil 1-1 Yenişehir Atık Su Arıtma Tesisi Güneş Enerjisi Santrali Alt Projesi Konumu	4
Şekil 1-2 Alt Projenin Etki Alanı ve Çadır Konaklama Alanları.....	6
Şekil 5-1 Organizasyon Yapısı – Proje Uygulama Birimi (PUB)	20
Şekil 6-1 BUSKİ Şikâyet Başvuru Web Sitesi Ekran Görüntüsü.....	24
Şekil 6-2 Çalışan Şikayetleri İçin Şikayet Mekanizması Akış Şeması.....	26

Kısaltma Listesi

Alt Proje	Yenişehir Atıksu Arıtma Tesisi GES Projesi
BUSKİ	Bursa Su ve Kanalizasyon İdaresi
ÇED	Çevresel Etki Değerlendirmesi
CİMER	Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi
ÇS	Çevresel ve Sosyal
ÇSD	Çevresel ve Sosyal Değerlendirme
ÇSED	Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirmesi
CSİ/CT	Cinsel Sömürü ve İstismar / Cinsel Taciz
CDŞ	Cinsiyete Dayalı Şiddet
ÇŞİDB	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
ÇSS	Çevresel ve Sosyal Standart
ÇSYP	Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı
ÇSYS	Çevresel ve Sosyal Yönetim Sistemi
DB	Dünya Bankası
DİT	Diğer İlgili Taraflar
DK	Davranış Kuralları
EA	Etki Alanı
ENH	Enerji Nakil Hattı
GES	Güneş Enerji Santrali
HİG	Halkla İlişkiler Görevlisi
İSG	İş Sağlığı ve Güvenliği
İYP	İşgücü Yönetim Planı
OG	Orta Gerilim
PEK	Projeden Etkilenen Kişiler
PKP	Paydaş Katılım Planı
PUB	Proje Uygulama Birimi
PUMREP	Türkiye Kamu ve Belediye Binalarında Yenilenebilir Enerji Projesi
ŞM	Şikâyet Mekanizması
STK	Sivil Toplum Kuruluşu
TCDŞ	Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddet
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
UFK	Uluslararası Finans Kurumu
YE	Yenilenebilir Enerji
YIMER	Yabancılar İletişim Merkezi

YÖNETİCİ ÖZETİ

Türkiye Kamu ve Belediye Yenilenebilir Enerji Projesi (KABYEP/PUMREP) (Proje), kamu binaları ve belediyelere odaklanarak kamu sektöründe yenilenebilir enerji kullanımını artırmayı hedeflemektedir. Proje, kamu tesislerinde dağıtık Yenilenebilir Enerji (YE) pazarının genişlemesine katkıda bulunacak ve kamu sektöründe sürdürülebilir enerji çözümlerinin kullanımında liderlik sergileyerek ülkenin iklim değişikliği ile mücadele taahhütlerini yerine getirmesine ve enerji güvenliğini artırmasına yardımcı olacaktır.

İLBANK, 24 Aralık 2023 tarihinde yürürlüğe giren bir Çevresel ve Sosyal Yönetim Sistemi (ÇSYS) kurmuştur. ÇSYS, İLBANK tarafından uluslararası finans kuruluşları (UFK'ler) aracılığıyla finanse edilen projelerin ve alt projelerin çevresel ve sosyal (ÇS) risk ve etkilerinin sistematik olarak belirlenmesini, değerlendirilmesini, yönetilmesini, izlenmesini ve raporlanmasını sağlamayı amaçlamaktadır. Bu süreç, kredi süresi boyunca Türkiye'deki ulusal mevzuat, Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası anlaşmalar ve sözleşmeler ile UFK'lerin ÇS standartları (KABYEP için Dünya Bankası) doğrultusunda sürekli olarak uygulanacaktır. ÇSYS'nin kritik unsurlarından biri olarak İLBANK, UFK'ler aracılığıyla finanse edilen tüm proje ve alt projelere uygulanacak bir ÇS Politikasını benimsemiş ve yayımlamıştır¹.

Yenişehir Atıksu Arıtma Tesisi Güneş Enerji Santrali (GES) Alt Projesi, Dünya Bankası (DB) finansmanı kapsamında Bursa Su ve Kanalizasyon İdaresi (BUSKİ) tarafından yürütülmekte olup, Bursa ili Yenişehir ilçesinde mevcut atıksu arıtma tesisi sınırları içerisinde bir fotovoltaik güneş enerji santralini kurulmasını kapsamaktadır. İLBANK finansal aracı rolündedir. Alt proje, sahada temiz enerji üreterek atıksu yönetiminin çevresel sürdürülebilirliğini artırmayı amaçlamaktadır. Alt projede tamamen kamuya ait ve hâlihazırda altyapı amaçlı kullanılan arazide inşa edileceğinden herhangi bir arazi edinimi olmayacak, fiziksel veya ekonomik yerinden edilme söz konusu olmayacaktır. Bu nedenle alt proje sonucunda hiçbir paydaşın gelir veya geçim kaybına uğraması beklenmemektedir. Etki alanı, AAT ve 750 metrelik tampon bölge ile sınırlıdır ve Gündoğan, Akdere ve Tabakhane mahallelerini kapsamaktadır.

Alt proje, İLBANK ÇSYS ve Dünya Bankası'nın 2018 tarihli Çevresel ve Sosyal Çerçevesi (ÇSÇ) uyarınca Orta Risk Kategorisi olarak sınıflandırılmıştır. Alt proje kapsamındaki görevlerden biri, İLBANK ÇSYS, Dünya Bankası ÇSÇ ve Türkiye'de yürürlükteki ulusal mevzuata uygun olarak bir Paydaş Katılım Planı (PKP) hazırlanmasıdır.

İnşaat aşamasında yaklaşık 10 işçi istihdam edilecek olup, işletme aşamasında çok az sayıda personele ihtiyaç duyulacaktır. İşçi kampları kurulmayacak, yerel işgücü ikamet ettikleri yerlerden alt proje alanına ulaşacaktır.

Paydaş grupları, masa başı araştırmalar ve saha çalışmaları yoluyla belirlenmiştir. Bu süreç, yerel muhtarlarla yüz yüze istişareleri, bölge sakinleri (dezavantajlı veya hassas bireyler dâhil) ile yapılan mülakatları ve yerel demografik ile sosyo-ekonomik verilerin incelenmesini içermektedir. Kadınlar, yaşlılar, engelliler ve düşük gelirli haneler gibi dezavantajlı/hassas birey ve gruplara özel önem verilmiş ve bu grupların ihtiyaçları katılım stratejisine entegre edilmiştir.

Paydaş Katılım Planı'nın (PKP) temel amacı, BUSKİ ile alt projeden etkilenen veya alt proje ile ilgilenen tüm paydaşlar arasında alt projenin yaşam döngüsü boyunca zamanında, şeffaf ve kapsayıcı iletişimin sağlanmasıdır. PKP ayrıca, anonim olarak yapılanlar da dâhil olmak

---

¹ <https://www.ilbank.gov.tr/sayfa/ilbank-environmental-and-social-policy>

üzere paydaşların şikayetlerini, geri bildirimlerini, endişelerini vb. almak, kaydetmek ve ele almak için resmi bir Şikâyet Mekanizması kurmaktadır.

Bu PKP; paydaşların belirlenmesi ve analizine yönelik metodolojiyi, her paydaş grubuna göre uyarlanmış kapsamlı bir katılım stratejisini, etkin bir şikâyet mekanizmasını, alt proje aktörlerinin (PUB, yüklenici ve danışmanlar) temel sorumluluklarını, izleme ve raporlama mekanizmalarını ve paydaş katılımı için ayrılan kaynakları ortaya koymaktadır. Böylece tüm paydaş geri bildirimlerinin karar alma süreçlerine entegre edilmesi ve Dünya Bankası Çevresel ve Sosyal Standartları (ÇSS'ler) ile uyumun sürdürülmesi güvence altına alınmaktadır.

Bu PKP yaşayan bir dokümandır; gerçekleştirilen istişarelerin, dile getirilen sorunların, alınan aksiyonların kaydedilmesi; edinilen derslerin ve katılım sürecine dair yapılan değişikliklerin açıklanması; devam eden ve gelecekteki etkileşimlerin takvimlendirilmesi için periyodik olarak güncellenecektir. BUSKİ, PKP'de yapılan tüm değişiklikleri İLBANK'a bildirecektir.

1. GİRİŞ/PROJE TANIMI

PUMREP çerçevesi kapsamında planlanan Yenişehir Atıksu Arıtma Tesisi Güneş Enerji Santrali (GES) Alt Projesi, yerinde yenilenebilir enerji üretimi yoluyla atıksu yönetiminin çevresel sürdürülebilirliğini artırmayı amaçlamaktadır. Bu doküman, alt proje kapsamında hazırlanan Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı-Kontrol Listesi (ÇSYP-Kontrol Listesi) ile doğrudan ilişkilidir. Paydaş Katılım Planı'na (PKP) dahil edilen paydaş görüşleri, 17 Nisan 2025 tarihinde gerçekleştirilen saha çalışmaları sırasında toplanmıştır. Alt projenin uygulanması, BUSKİ bünyesinde kurulan Proje Uygulama Birimi (PUB) tarafından koordine edilecek olup, İLBANK'ın Çevresel ve Sosyal Yönetim Sistemi (ÇSYS) ve Dünya Bankası'nın Çevresel ve Sosyal Standartları (ÇSS'ler) ile tam uyum sağlanacaktır.

1.1. Amaçlar

Yenişehir Atıksu Arıtma Tesisi Güneş Enerji Santrali (GES) Alt Projesi'nin temel amacı, mevcut arıtma tesisi sınırları içerisinde temiz ve yenilenebilir enerji üreterek atıksu yönetiminin sürdürülebilirliğini artırmaktır. Dünya Bankası finansmanı ile BUSKİ tarafından uygulanan ve İLBANK'ın finansman aracısı olduğu bu alt proje, atıksu operasyonlarının çevresel ayak izini azaltmayı ve enerji verimliliği ile sürdürülebilirlik hedeflerine katkıda bulunmayı amaçlamaktadır. Alt proje, güneş enerjisinden yararlanarak yerel enerji ihtiyacını da destekleyecek olup, herhangi bir arazi edinimi veya yerinden edilme olmadan faaliyet gösterecek, böylece yerel paydaşların gelir veya geçim kaybına uğraması söz konusu olmayacaktır.

Alt projenin paydaş katılım stratejisi, alt proje yaşam döngüsü boyunca etkilenen topluluklar ve diğer ilgili taraflarla şeffaf iletişimi teşvik etmeyi amaçlamaktadır. Bu hedef, bilgi paylaşımı, istişare ve şikâyet yönetimine yönelik yapılandırılmış ve kapsayıcı bir yaklaşımın sürdürülmesi yoluyla gerçekleştirilecek, tüm geri bildirimlerin proje planlama ve uygulamasına etkin biçimde entegre edilmesi sağlanacaktır.

1.2. Bileşenler

Yenişehir Atıksu Arıtma Tesisi Güneş Enerji Santrali (GES) Alt Projesi, yenilenebilir enerji kullanımı yoluyla atıksu arıtma sürecinin çevresel verimliliğini artırmak amacıyla tasarlanmış çeşitli teknik ve altyapısal bileşenleri içermektedir. Alt projenin temel unsuru, arıtma tesisi sınırları içerisinde fotovoltaiik güneş panellerinin kurulmasıdır. Bu paneller, tesisin mevcut iç enerji sistemine bağlanarak arıtma süreçlerinde kullanılacak temiz elektriğin sahada üretilmesini ve kullanılmasını sağlayacaktır.

Alt proje, toplam kurulu gücü 660 kWp olan bir güneş enerji santralinin kurulmasını ve işletilmesini kapsamaktadır. Sistem, her biri 330 Wp kapasiteli 2.000 adet monokristal fotovoltaiik panelden oluşacaktır. Bağlantı gücü 500 kWe olup, santralden yıllık yaklaşık 876 MWh elektrik üretimi beklenmektedir. Sistem, Yenişehir Atıksu Arıtma Tesisi'nin mevcut trafo merkezine 250 metrelik bir Orta Gerilim (OG) hattı ile bağlanacaktır. Bağlantı, mevcut tesis sınırları içerisinde kurulacağından herhangi bir enerji nakil hattı (ENH) inşası gerekmeyecek ve arazi edinimi veya kamulaştırma yapılmayacaktır. İnşaat süresinin, panel ve kablo montajı da dahil olmak üzere yaklaşık altı hafta sürmesi öngörülmekte, santralin ekonomik işletme ömrü ise 25 yıl olarak tahmin edilmektedir.

Güneş enerjisi üretiminin yanı sıra, alt proje; kablolama, invertörler ve transformatörler gibi enerji dağıtımını ve sistem entegrasyonunu sağlayacak yardımcı elektrik altyapısını da

kapsamaktadır. Güneş enerjisi sistemi, tesisin mevcut yerleşim planına tamamen entegre edilecek olup, herhangi bir dış genişleme veya arazi edinimine ihtiyaç duyulmayacaktır.

Ayrıca, alt proje; uygulama ve işletme süresince çevresel ve sosyal performansın izlenmesini ve raporlanmasını sağlamak üzere bir izleme ve raporlama sistemini de içermektedir. Bu sistem; özel bir veri yönetim sistemi, şikâyet kayıt araçları ve İLBANK ile Dünya Bankası gerekliliklerine uygun raporlama mekanizmalarını kapsamaktadır. Tüm faaliyetler, BUSKİ tarafından görevlendirilen çevre, sosyal, iş sağlığı ve güvenliği (İSG) ve mühendislik uzmanlarının desteklediği özel bir Proje Uygulama Birimi (PUB) tarafından denetlenecektir.

1.3. Konum

Yenişehir Atıksu Arıtma Tesisi Güneş Enerji Santrali (GES) Alt Projesi, Bursa ili Yenişehir ilçesi Gündoğan Mahallesi'nde yer almakta olup, alt projenin konumu Şekil 1-1'de sunulmuştur.

GES Alt Projesi parseli, kamu kurumu olan BUSKİ'ye ait Atıksu Arıtma Tesisi'nin bulunduğu parsel içerisinde yer almaktadır. Güneş Enerji Santrali Alt Projesi, tapu kayıtlarına göre 373 ada 51 numaralı parsel üzerinde bulunmakta olup, toplam 51.931,60 m² yüzölçümüne sahiptir.

Şekil 1-1 Yenişehir Atık Su Arıtma Tesisi Güneş Enerjisi Santrali Alt Projesi Konumu

1.3.1. Etki Alanı

Alt projenin Etki Alanı (EA), alt proje uygulaması sırasında ortaya çıkabilecek çevresel ve sosyal risklerin veya etkilerin görülebileceği coğrafi kapsamı tanımlamaktadır. Bu alan; inşaat, işletme ve bakım faaliyetlerinden etkilenebilecek çevredeki ekosistemleri, altyapıyı ve yakın toplulukları kapsamaktadır.

Etki alanının belirlenmesi, Paydaş Katılım Planı (PKP) açısından kritik öneme sahiptir; çünkü bu sayede potansiyel paydaş grupları kapsamlı biçimde değerlendirilebilmekte ve topluluklar üzerindeki olumsuz etkilerin en aza indirilmesi ile kapsayıcı katılımın sağlanmasına yönelik etkili katılım stratejileri geliştirilebilmektedir.

Sosyal temel durum değerlendirmesi, mevcut sosyal koşulların analiz edilmesi, potansiyel risk ve etkilerin belirlenmesi ve uygun paydaş katılım ile iletişim yaklaşımlarının geliştirilmesi için bir temel oluşturmaktadır. Değerlendirme iki yöntemle gerçekleştirilmiştir: masa başı çalışma ve saha çalışmasıdır. Masa başı çalışması; mevcut çevresel ve sosyal belgelerin analizi, stratejik düzeyde değerlendirmeler ve destekleyici materyallerin incelenmesini içermektedir. Ayrıca, bu raporda daha fazla araştırılması gereken temel konuların belirlenebilmesi amacıyla mevcut alt proje dokümantasyonunun gözden geçirilmesi de yapılmıştır.

Yenişehir Atıksu Arıtma Tesisi Güneş Enerji Santrali (GES) Alt Projesi, BUSKİ'ye ait atıksu arıtma tesisi sınırları içerisinde yer almaktadır. Alt proje sahası tamamen bu tesis sınırları içinde bulunduğundan herhangi bir arazi edinimi veya yeniden yerleşim gerekmemektedir. Doğrudan çevresel ve sosyal etkiler alt proje sahası ile sınırlıdır; ancak paydaşların belirlenmesi ve bilgilendirme planlaması amacıyla 750 metrelik bir EA tanımlanmıştır.

Bu etki alanı içerisinde Tabakhane, Akdere ve Gündoğan mahalleleri potansiyel olarak etkilenecek topluluklar olarak belirlenmiştir. Sosyal temel durum sürecinin bir parçası olarak saha düzeyinde paydaş görüşmeleri gerçekleştirilmiştir.

İlk saha ziyareti 17 Nisan 2025 tarihinde yapılmış olup, Akdere ve Gündoğan mahalle muhtarları ile yüz yüze görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Bu istişareler sırasında mahallelerin demografik ve sosyo-ekonomik özellikleri ile hassas gruplara ilişkin bilgiler elde edilmiştir. Ayrıca muhtar görüşmelerinden elde edilen verileri tamamlamak üzere bir hane halkı görüşmesi yapılmıştır. Tabakhane Mahallesi muhtarı şehir dışında olduğundan bu ziyaret sırasında kendisine ulaşılamamış, telefonla yapılan görüşme girişimleri de başarısız olmuş ve bu nedenle herhangi bir görüşme gerçekleştirilememiştir.

İkinci saha ziyareti ise 18 Temmuz 2025 Cuma günü gerçekleştirilmiş olup, alt projenin etki alanı içerisinde çadırlarda yaşayan topluluklarla görüşmeyi amaçlamıştır. Farklı iki noktada çadırlarda yaşayan iki ayrı grup tespit edilmiş ve her gruptan üçer kişi ile görüşme yapılmıştır. Bu görüşmeler; demografik bilgilerin toplanmasına, hayvancılığa dayalı geçim kaynaklarına ilişkin potansiyel etkilerin değerlendirilmesine ve mevcut yerleşim yerlerindeki genel yaşam koşullarının anlaşılmasına odaklanmıştır.

Saha çalışmaları sonucunda, Tabakhane Mahallesi'nde **Çadır Konaklama Alanı 1**, Gündoğan Mahallesi'nde ise **Çadır Konaklama Alanı 2** belirlenmiştir. Konumları Şekil 1-2'de sunulmuştur.

2024 TÜİK verilerine göre Gündoğan Mahallesi'nde (1.278 nüfus), Tabakhane Mahallesi'nde (1.415) ve Akdere Mahallesi'nde (140) tarım, temel geçim kaynağıdır. Gündoğan ve Tabakhane'de ortalama aylık hanehalkı geliri yaklaşık 20.000 TL, Akdere'de ise 17.000 TL'dir. Bu bölgelerde yetiştirilen başlıca tarımsal ürünler ceviz, biber, çeşitli meyveler, fasulye ve mısırdır. Tarımsal faaliyetler çoğunlukla küçük ölçekli aile işletmeleri tarafından yürütülmektedir.

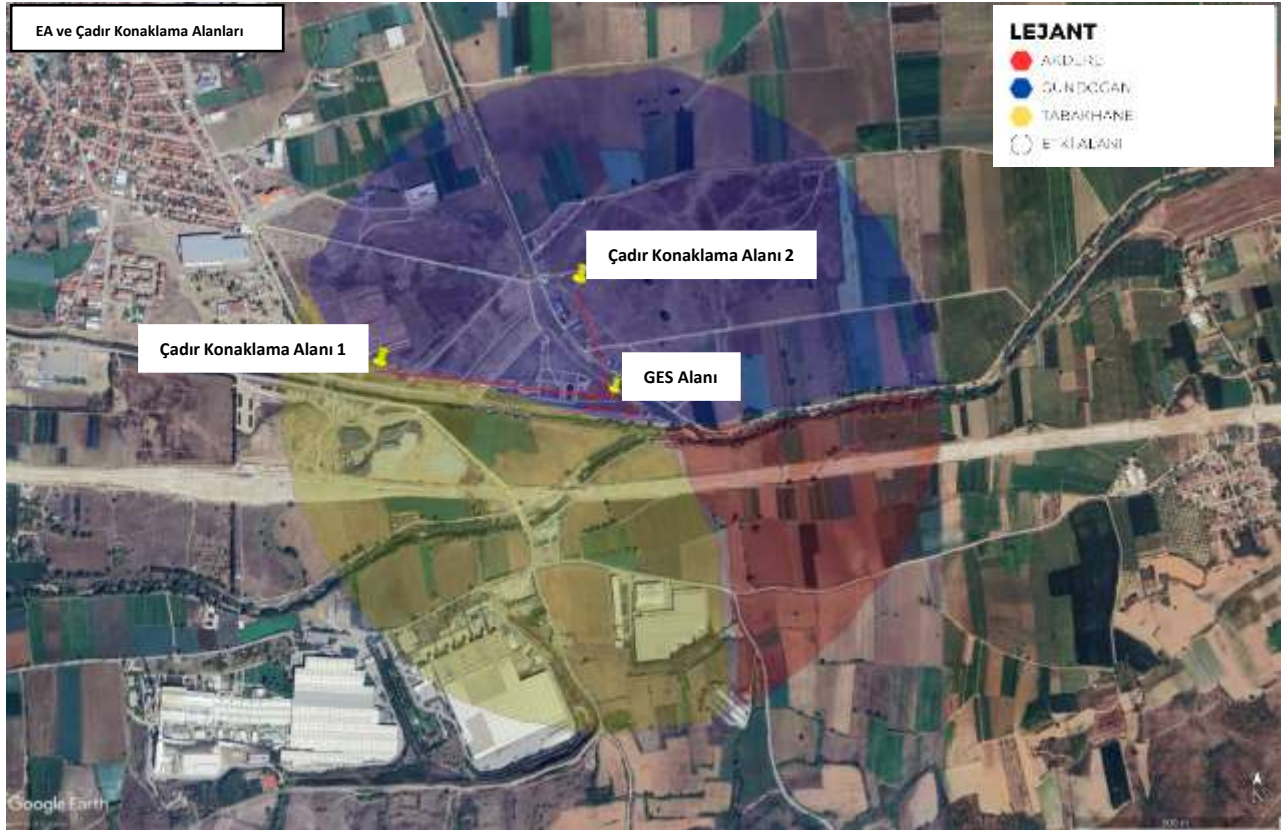
Kadın reisli hane sayısı Gündoğan'da 2, Akdere'de 10 ve Tabakhane'de 55'tir. Üç mahallede de işsizlik mevsimseldir; yaz aylarında neredeyse hiç yokken, kış aylarında her yerleşimde yaklaşık 10 kişi işsiz kalmaktadır. Tarım dışı gelir kaynakları oldukça sınırlıdır ve haneler büyük ölçüde geçimlerini tarımsal üretimden sağlamaktadır.

Bu mahalleler, iç üretim kapasitesi ve sosyal dayanışması olan düşük gelirli kırsal yerleşimler olarak nitelendirilebilir. Tarımsal çeşitlilik ve mevsimsel istihdam döngüleri, sosyo-ekonomik yapının başlıca belirleyicileridir. Tabakhane Mahallesi'nde muhtar tarafından paylaşılan demografik bilgiler ışığında 10 engelli birey ve 75 yaş üstü 50 yaşlı birey gibi ek hassas gruplar tespit edilmiştir. Diğer mahallelerde olduğu gibi bu gruplar da sınırlı hareket kabiliyeti veya sosyal destek eksikliği gibi nedenlerle alt projeye ilişkin bilgilere erişimde veya olası etkilerle başa çıkmada zorluk yaşayabilir.

Üç mahallenin hiçbirinde elektrik, su veya kanalizasyon altyapısına ilişkin bir sorun tespit edilmemiştir.

Mahalle düzeyindeki bu etkileşimlere ek olarak, alt proje alanı yakınında yaşayan bir hayvancılıkla geçimini sağlayan aile ile yüz yüze görüşme yapılmıştır. Bu görüşme, yerel arazi kullanım uygulamaları ve topluluk kaygıları hakkında faydalı bilgiler sağlamış olup, bu raporda dikkate alınmıştır.

Alt proje, mevcut bir tesisin sınırları içerisinde yer aldığı ve ilave arazi edinimi veya fiziksel yerinden edilme gerektirmediği için çevre mahalleler üzerinde olumsuz bir etki öngörülmektedir. Alt projenin etki alanı aşağıda gösterilmiştir (Bkz. Şekil 1-2).

Şekil 1-2 Alt Projenin Etki Alanı ve Çadır Konaklama Alanları

2. PAYDAŞ KATILIM PLANI'NIN AMACI/TANIMI

Yenişehir Atıksu Arıtma Tesisi GES Alt Projesi için hazırlanan PKP'nin temel amacı, alt projenin yaşam döngüsü boyunca tüm ilgili paydaşlarla etkili, kapsayıcı ve şeffaf iletişim ve etkileşimin sağlanmasıdır.

Bu PKP, etkilenen ve ilgili tarafların belirlenmesini, iletişim ve istişare yöntemlerinin ortaya konulmasını ve paydaş geri bildirimlerinin alt projenin planlama ve uygulama süreçlerinde uygun şekilde dikkate alınmasını amaçlamaktadır.

Özellikle PKP şu hedefleri gözetmektedir:

- Proje yürütücüsü BUSKİ ile paydaşlar arasında karşılıklı anlayış ve güvenin geliştirilmesi,
- Paydaşların proje faaliyetleri, olası etkiler ve azaltıcı önlemler hakkında zamanında ve erişilebilir biçimde bilgilendirilmesi,
- Paydaşların endişelerini, önerilerini veya şikâyetlerini iletebilecekleri mekanizmaların oluşturulması,
- Paydaş geri bildirimlerinin mümkün olduğunda proje karar alma süreçlerine dâhil edilmesi,
- Paydaş katılımına ilişkin ulusal yasal gereklilikler ile Dünya Bankası Çevresel ve Sosyal Standartları (ÇSS10) gibi uluslararası iyi uygulamalara uyumun sağlanması.

3. PAYDAŞLARIN BELİRLENMESİ ve ANALİZİ

Yenişehir Atıksu Arıtma Tesisı GES Alt Projesi için hazırlanan PKP'nin kritik bileşenlerinden biri, paydaşların doğru şekilde belirlenmesi ve analiz edilmesidir. Çeşitli paydaşların bakış açılarını, endişelerini ve çıkarlarını anlamak; kapsayıcı katılımı teşvik etmek, potansiyel riskleri azaltmak ve alt projenin faydalarını artırmak açısından büyük önem taşımaktadır. Etkilenen topluluklar, kurumsal aktörler ve diğer ilgili taraflarla proaktif ve sürekli etkileşim yoluyla, paydaş geri bildirimlerinin karar alma süreçlerine anlamlı biçimde yansıtılması hedeflenmektedir.

Alt proje için paydaş belirleme çalışmaları, özellikle BUSKİ'nin atıksu arıtma tesisi sınırları içerisinde yer alması ve 750 metrelik tanımlanmış etki alanının ötesinde daha geniş sosyal ve çevresel etkilerin sınırlı olması gibi alt projeye özgü özellikler dikkate alınarak yürütülmüştür. Arazi edinimi veya yeniden yerleşim gerektirmemesi ve doğrudan etkilerin sınırlı olması nedeniyle, paydaş katılımı öncelikli olarak çevredeki mahalleler, yerel yönetim temsilcileri, yakın çevrede geçim kaynaklarıyla ilgili gruplar ve kurumsal paydaşlara odaklanmıştır.

3.1. Metodoloji

Yenişehir Atıksu Arıtma Tesisı GES Alt Projesi için paydaşların belirlenmesi ve analizi, yerel bağlamın ve paydaş beklentilerinin kapsamlı bir şekilde anlaşılmasını sağlamak amacıyla masa başı (doküman incelemesi) araştırması ve saha temelli veri toplamanın bir arada yürütülmesiyle gerçekleştirilmiştir.

Masa Başı Araştırması:

Saha ziyaretlerinden önce, alt projenin hukuki, idari ve çevresel çerçevesine ilişkin bilgi toplamak amacıyla bir doküman incelemesi yapılmıştır. Bu kapsamda kamuya açık kaynaklar, yerel idari kayıtlar, haritalar ve alt proje dokümantasyonu incelenmiş; 750 metrelik etki alanı içerisinde yer alan temel topluluklar, kurumlar ve ekonomik faaliyetler belirlenmiştir.

Saha Çalışmaları ve Toplum İstisareleri:

Saha temelli paydaş katılım faaliyetleri 17 Nisan 2025 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Ziyaretler sırasında Akdere ve Gündoğan mahallelerinin yerel muhtarlarıyla yüz yüze ve detaylı görüşmeler yapılmıştır. Tabakhane Mahallesi muhtarı saha ziyareti sırasında müsait olmadığından, telefonla iletişim kurulmaya çalışılmış; ancak görüşme gerçekleştirilememiştir.

Mahalle muhtarları ile yapılan görüşmelere ek olarak, alt proje alanı yakınında hayvancılıkla uğraşan bir hane ile de yüz yüze görüşme yapılmıştır. Bu görüşmeler; arazi kullanımı, alt projeye ilişkin algılar ve potansiyel yerel kaygılar hakkında değerli nitel bilgiler sağlamıştır.

Masa başı çalışmaları ile doğrudan yapılan istisarelerin birleşimi, paydaşların detaylı ve bütüncül şekilde haritalandırılmasını sağlamış; böylece alt proje ekibi, yalnızca kimlerin paydaş olduğunu değil, aynı zamanda bu paydaşların özel ilgi alanlarını, etki düzeylerini ve alt projeden ne ölçüde etkilenebileceklerini de anlamıştır.

3.2. Etkilenen Taraflar ve Diğer İlgili Taraflar

Alt projenin paydaşları, alt proje faaliyetlerinden doğrudan veya dolaylı olarak etkilenen ya da alt projenin sonuçlarıyla ilgisi bulunan kişi, grup ve kurumlardan oluşmaktadır. Bu paydaşlar arasında; alt projenin etki alanı içerisinde yer alan Akdere, Gündoğan ve Tabakhane mahallelerinden hanehalkları ve mahalle muhtarları; alt proje sahası yakınında hayvancılıkla

uğraşan aileler; BUSKİ; yerel belediye birimleri ile alt projeye çevresel veya sosyal açıdan ilgi duyan diğer kurumlar ve kişiler bulunmaktadır. Paydaş katılım süreci, bu grupların ihtiyaçları, beklentileri ve potansiyel endişeleri dikkate alınarak yürütülecektir.

Alt projenin çevresi, Projeden Etkilenen Kişiler (PEK) ve Diğer İlgili Taraflar (DİT) dahil olmak üzere farklı paydaşlar tarafından kullanılmaktadır. Mevsimlik tarım işçilerinin yaşadığı **Çadır Konaklama Alanı 1**, alt proje sahasına yaklaşık 721 metre mesafede yer almakta, hayvancılıkla uğraşan hanelerin yaşadığı **Çadır Konaklama Alanı 2** ise yaklaşık 347 metre uzaklıkta bulunmaktadır.

PEK arasında, alt proje sahasına yakın konumlanan Çadır Konaklama Alanı 2’de yaşayan yaklaşık 20–25 hane bulunmaktadır. Bu haneler geçimlerini ağırlıklı olarak küçükbaş ve büyükbaş hayvancılığa dayandırmakta olup, toplam hayvan varlığı 1.500–2.000 baş arasında değişmekte ve çoğunluğu koyun ile keçilerden oluşmaktadır. Saha istişareleri, her haneden genellikle yalnızca bir erkek bireyin çadır yerleşiminde kalarak hayvanlara baktığını, diğer aile üyelerinin ise ilçe genelinde farklı mahallelerdeki kalıcı konutlarda yaşadığını ortaya koymuştur. Ailelerin çoğunda ayrıca yerel fabrikalarda çalışan bir veya iki birey bulunmakta, bu da çeşitlendirilmiş bir geçim stratejisine işaret etmektedir. Topluluk üyeleri, hayvancılığın tek başına hane ihtiyaçlarını karşılamakta yetersiz olduğunu özellikle vurgulamıştır.

Çadır Konaklama Alanı 2’de ciddi altyapı eksiklikleri tespit edilmiştir. Bu alanın resmi elektrik, içme suyu ve yol altyapısına erişimi yoktur. Haneler su ihtiyacını özel kuyulardan karşılamakta, temel elektrik ihtiyaçlarını ise jeneratörler ve küçük ölçekli güneş panelleri ile gidermektedir. Düzenli bir yol ağının olmaması, hareketliliklerini ve temel hizmetlere erişimlerini sınırlamaktadır. Topluluğun kullandığı meraların toplam büyüklüğü yaklaşık 550 dekar; ancak bunun sadece 300 dekarı kullanılabilir durumdadır. Saha ziyaretleri sırasında topluluk üyeleri, özellikle inşaat aşamasında atıksu arıtma tesisinden yaşam alanlarına doğru olabilecek toz yayılımı ve artan trafik konusunda endişelerini dile getirmiştir. Bununla birlikte, alt proje nedeniyle herhangi bir gelir kaybı beklemediklerini, aksine yerel istihdam yaratılması durumunda projenin faydalı olacağını ifade etmişlerdir.

Çadır Konaklama Alanı 2 topluluğu üzerindeki olumsuz etkileri en aza indirmek için şu azaltıcı önlemler uygulanacaktır: toz emisyonlarını azaltmak amacıyla açık yüzeylerin düzenli sulanması; inşaat araçları için belirlenmiş ve net şekilde işaretlenmiş erişim güzergâhlarının oluşturulması; inşaat araçları için hız limitlerinin uygulanması; ve araç hareketlerinin, hassas alanlardaki yoğun faaliyet dönemlerinden kaçınılacak şekilde dikkatli biçimde planlanması. Bu önlemler, inşaat sırasında toz ve trafik kaynaklı rahatsızlıkları azaltmayı hedeflemektedir.

Çadır Konaklama Alanı 1, yaklaşık 2.000 mevsimlik tarım işçisine ev sahipliği yapmaktadır. Bu nüfusun yaklaşık 1.000’i kadın, 1.000’i erkektir. Toplam 2.000 kişinin yaklaşık 800’ü yetişkin, 1.200’ü ise 18 yaş altı çocuktur. Topluluk, geçimini ağırlıklı olarak mevsimlik tarım işçiliğiyle sağlamaktadır. Bu gruplar göçer nitelikte olup yıl boyunca sık sık yer değiştirmektedir. Ortalama kalış süresi 1–2 ay arasında değişmekle birlikte bazı aileler bölgede 6 aya kadar kalmaktadır. Tüm gruplar genellikle Kasım ayına kadar bölgeden ayrılmaktadır. Yerleşimde bulunanların çoğu Türkiye’nin Güneydoğu Anadolu Bölgesi’nden gelmektedir.

Elektrik, küçük jeneratörler ve güneş panelleri aracılığıyla sağlanmakta; günlük kullanım için içme suyu niteliğinde olmayan su bulunmaktadır. Ancak uygun bir sanitasyon altyapısının olmaması ciddi zorluklar yaratmaktadır. Yerleşimde herhangi bir tuvalet tesisi bulunmamakta; bireyler geçici çukurlar açarak ihtiyaçlarını karşılamakta ve bu durum bölgede rahatsız edici kokulara neden olmaktadır. Yerleşim alanının bitişiğinde yaklaşık 300 kişilik kapasiteye sahip konteyner konaklama alanı kurulmuş olup, Dünya Bankası desteğiyle sağlandığı belirtilmiştir.

Ayrıca çadırlarda yaşayan topluluğun eğitim ve sağlık ihtiyaçlarını karşılamak üzere bir okul ve bir sağlık merkezi için belirlenmiş üniteler de inşa edilmiştir; ancak bu hizmet birimleri henüz faaliyete geçmemiştir.

Yapılan istişareler sonucunda, topluluk üyeleri alt projeden olumsuz etkilenmeyi beklememektedir. Ancak alt proje sahasına yakınlıkları nedeniyle inşaat sırasında toza ve artan trafiğe maruz kalabilecekleri belirlenmiştir. Bu risklerin etkin şekilde yönetilebilmesi için yukarıda açıklanan aynı azaltıcı önlemler Çadır Konaklama Alanı 1 çevresinde de uygulanacaktır.

Bunlara ek olarak, çevrede tarımsal üretim yapan bireyler de ceviz, biber, fasulye, mısır ve çeşitli meyvelerin mevsimlik üretiminden geçimlerini sağladıkları için PEK olarak değerlendirilmektedir. Gündoğan, Akdere ve Tabakhane mahallelerinde yaşayan sakinler, projeye yakınlıkları ve uygulama sırasında ortaya çıkabilecek toz, gürültü ve artan trafik gibi inşaat kaynaklı etkilere maruz kalma ihtimalleri nedeniyle hem PEK olarak kabul edilmektedir.

Alt projeye ilgili Diğer İlgili Taraflar (DİT) arasında şu kurum ve kuruluşlar belirlenmiştir: Yenişehir Muhtarlar Derneği, mahalle muhtarlarını temsil etme, topluluklar ile kamu otoriteleri arasında iletişimi destekleme ve alt projeye ilişkin bilgilerin yaygınlaştırılmasını sağlama rolü nedeniyle ilgili taraf olarak kabul edilmektedir. Katılımı, toplulukların endişelerinin etkin şekilde iletilmesine ve ele alınmasına yardımcı olabilir. Yenişehir Yörem Gazetesi, yerel medya kuruluşu olarak kamuoyunu bilgilendirme, algıları şekillendirme ve alt proje hakkında güncel bilgileri paylaşma görevini yerine getirmektedir. Bu nedenle şeffaflığa katkı sağlamakta ve paydaş katılımını desteklemektedir. Ayrıca, arazi kullanımı, çevre koruma, altyapı, sağlık ve istihdam gibi alanlarda düzenleme, hizmet sunumu ve denetim görevleri bulunan çeşitli kamu kurumları da ilgili DİT olarak belirlenmiştir. Bunlar arasında Bursa Valiliği, Bursa Büyükşehir Belediyesi, Yenişehir Kaymakamlığı, Yenişehir Belediyesi, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, İl Sağlık Müdürlüğü ve İl Çalışma ve İŞKUR Müdürlüğü yer almaktadır. Bu kurumlar, alt proje kapsamında artan koordinasyon ve izleme sorumlulukları veya kamu varlıkları ve hizmet sunumu üzerindeki etkiler nedeniyle projeden etkilenmektedir. Katılımları, alt proje uygulaması sırasında yasal uyumun ve kurumsal koordinasyonun sağlanması açısından önem taşımaktadır.

Herhangi bir doğrudan arazi edinimi öngörülmemekle birlikte, bu gruplarla sürekli etkileşim içinde olunması; yerel geçim kaynaklarının, arazi kullanım kalıplarının ve topluluk dinamiklerinin alt proje uygulaması süresince tam olarak dikkate alınması açısından kritik önem taşımaktadır.

Paydaş gruplarını gösteren tablo aşağıda sunulmuştur (Bkz. Tablo 3-2).

3.3. Dezavantajlı / Hassas Bireyler veya Gruplar

Saha çalışmaları ve mahalle muhtarlarıyla yapılan görüşmeler sırasında, alt projenin etki alanı içerisindeki ekonomik açıdan dezavantajlı hanelerin önemli bir kırılğan grup oluşturduğu tespit edilmiştir. Gündoğan ve Akdere Mahallelerinde çok sayıda aile mevsimlik tarım işçiliğiyle geçinmekte olup, hasat dönemleri dışında işsizlik oldukça yaygındır. Muhtarlardan alınan bilgilere göre sosyal yardım alan haneler düşük gelirli haneler olarak tanımlanmıştır.

Görüşmeler ayrıca, Gündoğan Mahallesi'nde üç engelli birey, üç kadın reisli hane ve yalnız yaşayan 75 yaş üstü üç yaşlı birey bulunduğunu ortaya koymuştur. Akdere Mahallesi'nde engelli birey kaydı bulunmamaktadır; ancak burada on yaşlı birey ve on kadın reisli hane

mevcuttur. Bu kırılğan gruplar, sınırlı hareket kabiliyeti, bakım sorumlulukları, sosyal izolasyon veya ulaşım kısıtlılıkları gibi faktörler nedeniyle bilgiye erişim veya danışma faaliyetlerine katılım konusunda zorluklarla karşılaşabilirler.

Tabakhane Mahallesi'nde, muhtar tarafından paylaşılan demografik bilgilere dayanarak ek kırılğan gruplar da tespit edilmiştir. Burada 55 kadın reisli hane, 10 engelli birey ve 50 yalnız yaşayan 75 yaş üstü yaşlı birey bulunmaktadır. Diğer mahallelerde olduğu gibi, bu gruplar da sınırlı hareket kabiliyeti veya sosyal destek eksikliği gibi nedenlerle alt proje ile ilgili bilgilere erişim veya potansiyel etkilerle başa çıkma konusunda engellerle karşılaşabilirler.

18 Temmuz 2025 tarihli saha çalışması sırasında iki kırılğan grup belirlenmiştir. Çadır Konaklama Alanı 1, temel hizmetlere (sanitasyon, elektrik, resmi eğitim veya sağlık hizmetleri gibi) sınırlı erişimi olan geçici barınaklarda yaşayan mevsimlik tarım işçilerini barındırmaktadır. Göçebe yaşam tarzları, mevsimlik gelire bağımlılıkları ve kötü yaşam koşulları, bu grubun kırılğanlığını artırmaktadır. Çadır Konaklama Alanı 2, yollar, düzenli elektrik ve su temini gibi altyapıdan yoksun meralara yakın çadırlarda kalan hayvancılıkla uğraşan aileleri barındırmaktadır. Bu ailelerin kalıcı evleri başka yerlerde bulunmakla birlikte, hayvancılığa bağımlılıkları ve çevresel risklere maruz kalmaları, onları sosyal ve ekonomik açıdan dezavantajlı kılmaktadır.

Kırılğan grupların katılımını desteklemek amacıyla, alt proje boyunca genel önlemler uygulanacaktır. Danışma toplantıları, mahalleler içinde kolay erişilebilir yerlerde düzenlenecek, bilgiler yerel muhtarlar aracılığıyla paylaşılacak ve gerekirse esnek katılım seçenekleri sağlanacaktır. Alt proje kapsamında istihdam fırsatları doğması durumunda, duyurular muhtarlar aracılığıyla yapılacak ve yerel sakinler önceliklendirilecektir. Dil engeli veya okuryazarlık sorunları olan durumlarda, proje bilgilerine ve faaliyetlere erişimi kolaylaştırmak için topluluk temsilcileri aracılığıyla ek destek sağlanacaktır.

- **Kadın reisli haneler:** Bu haneler, genellikle çocuk bakımı ve ev sorumluluklarının tek başına kadın hane reisinin üzerinde olması nedeniyle gelir elde etme fırsatlarına sınırlı erişime sahip olabilir. Bu yüzden alt proje nedeniyle ortaya çıkabilecek geçici aksaklıklara (ör. gürültü veya erişim kısıtlamaları) uyum sağlamaları daha zor olabilir.
- **75 yaş üstü yaşlı bireyler:** Yalnız yaşayan yaşlı yetişkinler, fiziksel hareket kabiliyetinin sınırlı olması ve sosyal izolasyon yaşayabilmeleri nedeniyle çevresel değişikliklere veya alt proje alanındaki artan faaliyetlere uyum sağlamakta zorlanabilirler.
- **Engelli bireyler:** Fiziksel veya duyuşsal engeli olan kişiler, hareket kabiliyeti veya çevresel koşullara karşı hassasiyet nedeniyle zorluklarla karşılaşabilir. İnşaat kaynaklı etkiler (ör. artan gürültü, toz veya trafik) mevcut sağlık ve erişilebilirlik kısıtları nedeniyle bunları orantısız şekilde etkileyebilir.
- **Düşük gelirli haneler:** Sosyal yardıma veya mevsimlik tarım işlerine bağımlı haneler, finansal olarak sınırlı dayanıklılığa sahiptir. Alt projenin uygulanması sırasında erişim yolları, tarımsal faaliyetler veya yerel hizmetlerde meydana gelebilecek küçük aksaklıklar bile geçici olarak geçim kaynaklarını etkileyebilir. Ayrıca iletişim kanallarına sınırlı erişimleri, zamanında bilgi veya destek almalarını zorlaştırabilir.

Tablo 3-1 Dezavantajlı / Hassas Bireyler veya Gruplar

	Gündoğan Mahallesi	Akdere Mahallesi	Tabakhane Mahallesi	Çadır Konaklama Alanı 1	Çadır Konaklama Alanı 2

Kadın reisli haneler	2	10	55	0	0
75 yaş üstü yaşlı bireyler	3	10	50	10	0
Engelli bireyler	3	0	10	2	0
Düşük gelirli haneler	35	5	100	-	2

Tablo 3-2 Paydaş Grupları

Paydaş Grubu		Etki/Risk Nedeni	İlgi Seviyesi	Etki Seviyesi
Projenin Etkilenen Kişiler	- Yenişehir İlçesi sınırları içindeki yerel topluluklar - Gündoğan Mahallesi - Akdere Mahallesi - Tabakhane Mahallesi	Alt proje sahası yakınında yaşayan topluluklar, inşaat sırasında toz, gürültü ve artan trafik nedeniyle geçici olarak etkilenebilir.	Yüksek	Yüksek
	Alt proje faaliyetleri için istihdam edilecek çalışanlar (tedarik zinciri dahil)	Alt proje çalışanları inşaat sırasında toz, gürültü ve artan trafik gibi etkenlere maruz kalabilir. Bu durumlar uygun şekilde yönetilmezse iş sağlığı ve güvenliği riskleri oluşturabilir. Güvenliğin sağlanması etkili önlemler ve denetim gerektirir.	Yüksek	Yüksek
Dezavantajlı / Hassas Bireyler veya Gruplar	- Engelli bireyler 75 yaş üstü kişiler - Kronik hastalığı olan veya özel bakıma ihtiyaç duyan kişiler - Kadın reisli haneler - Çadır Konaklama Alanı 1 - Çadır Konaklama Alanı 2	Engelli bireyler, 75 yaş üstü kişiler, kronik hastalığı olan veya özel bakıma ihtiyaç duyan kişiler gibi bireyler ile kadın reisli haneler; sınırlı hareket kabiliyeti, bakım veya desteğe daha fazla bağımlılık ve hizmetlere, bilgiye veya geçim kaynaklarına erişimde yaşayabilecekleri güçlükler nedeniyle kırılgan kabul edilir. Bu faktörler, bu grupların alt projeyle ilişkili etkilere karşı hassasiyetini artırabilir ve etkilenme hâlinde etkin şekilde yanıt verme ya da uyum sağlama yeteneklerini azaltabilir.	Yüksek	Yüksek

Diğer İlgili Taraflar	STK'lar: Yenişehir Muhtarlar Birliği	Yenişehir Muhtarlar Birliği, yerel idari liderleri temsil ettiği ve topluluklar ile kamu kurumları arasındaki iletişimi kolaylaştırdığı için ilgili taraf olarak kabul edilir. Katılımı, alt proje bilgileri iletiminin desteklenmesine ve topluluk endişelerinin etkin bir şekilde iletilip ele alınmasının sağlanmasına yardımcı olabilir	Yüksek	Düşük
	Yerel Medya: Yenişehir Yörem Gazetesi	Yerel medya, kamuoyunu bilgilendirme, topluluk algısını şekillendirme ve alt projeye ilgili güncellemeleri yayma konusunda kilit bir rol oynadığından ilgili taraf olarak kabul edilir. Katılımı kamu farkındalığını etkileyebilir ve paydaşlar ile proje arasındaki şeffaf iletişimi kolaylaştırabilir.	Orta	Düşük
	- Kamu Kurumları: - Bursa Valiliği - Bursa Büyükşehir Belediyesi - Yenişehir Kaymakamlığı - Yenişehir Belediyesi - Bursa İl Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Müdürlüğü - Bursa İl Sağlık Müdürlüğü - Bursa Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü (İŞKUR)	Kamu kurumları, arazi kullanımı, çevre koruma, altyapı ve sosyal hizmetlerle ilgili düzenleme, hizmet sunumu ve denetim alanlarında önemli rollere sahiptir. Artan koordinasyon ihtiyaçları, izleme sorumlulukları veya kamu varlıkları, yerel planlama ve hizmet sunumu üzerindeki potansiyel etkiler nedeniyle alt projeden etkilenebilirler. Uygulama sırasında yasal uyumun ve kurumsal uyumun sağlanması için onların katılımı esastır.	Orta	Orta

4. PAYDAŞ KATILIM PROGRAMI

4.1. Alt Proje Hazırlığı Sırasında Gerçekleştirilen Paydaş Katılımının Özeti

Yenişehir Atıksu Arıtma Tesisi GES Alt Projesi kapsamındaki paydaş katılım faaliyetleri, sahada ziyaretler ve doğrudan etkilenen yerel paydaşlarla yapılan görüşmeleri içermektedir. 17 Nisan 2025 tarihinde, alt projenin etki alanı içinde yer alan Gündoğan ve Akdere Mahallelerinin muhtarlarıyla yüz yüze toplantılar gerçekleştirilmiştir. Bu görüşmelerin amacı, alt proje hakkında bilgi vermek ve yerel koşullar, kırılganlıklar ve topluluk beklentileri hakkında geri bildirim toplamaktır. Tabakhane Mahallesi muhtarına saha ziyareti sırasında ulaşılmamış olup, telefon aracılığıyla irtibat kurma girişimlerinde bulunulmuş, ancak doğrudan bir görüşme gerçekleştirilememiştir.

18 Temmuz 2025 tarihinde ek bir saha ziyareti gerçekleştirilmiş ve alt projenin etki alanında yaşayan iki çadır topluluğu ile iletişim kurulmuştur. Her bir toplulukla ayrı grup tartışmaları yapılmış; demografik yapı, geçim koşulları ve inşaat aşamasında ortaya çıkabilecek toz ve trafik gibi alt proje kaynaklı potansiyel etkiler ele alınmıştır.

Muhtarlarla yapılan görüşmelere ek olarak, alt proje sahasına yakın bölgede hayvancılık faaliyetinde bulunan bir hane ile de gayri resmi görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Görüşmelerde, alt projenin konumu, arazi kullanımı, beklenen inşaat faaliyetleri ve yerel çevre ile geçim kaynakları üzerindeki algılanan etkiler hakkında genel bilgiler paylaşılmıştır. Bu aşamada daha geniş kapsamlı bir kamu danışmanlığı gerçekleştirilmemiştir. Bu toplantılara ait kayıtlar ve açıklanan bilgiler BUSKİ'den talep edilerek temin edilebilir. Gelecek aşamalarda gerekli görülmesi halinde ek paydaş katılım faaliyetleri gerçekleştirilecektir.

30 Ekim 2025 tarihinde saat 14.00'te bir Halkın Katılımı Toplantısı (HKT) gerçekleştirilmiştir. Toplantı 90 dakika sürmüş ve saat 15.30'da sona ermiştir.

Toplantıya 6'sı kadın, 12'si erkek olmak üzere toplam 18 kişi katılmıştır. Katılımcıların 7'si BUSKİ personeli, 2'si Belediye personeli, 3'ü mahalle muhtarı (Gündoğan, Ulucami ve Hıdırbalı mahalleleri), 4'ü Yenişehir bölge sakini ve 2'si İLBANK Bursa Bölge Müdürlüğü uzmanıdır.

Toplantı sırasında katılımcılara alt projenin kapsamı, çevresel ve sosyal etkiler ile bu etkilerin azaltılmasına yönelik planlanan önlemler hakkında bilgi verilmiştir. HKT'nin soru-cevap bölümünde muhtarlar ve yerel katılımcılar tarafından;

- Alt projenin başlangıç tarihi,
- Mevsimlik işçi çocuklarının yoğunluğu nedeniyle trafik güvenliği,
- GES yatırımlarının genel kapsamı,
- Köylerin benzer kredi imkanlarından yararlanıp yararlanamayacağı

konularında sorular yöneltilmiştir.

Halkın Katılımı Toplantısı'na ilişkin duyuru, BUSKİ'nin resmi web sitesinde yayımlanmış; alt proje etki alanındaki muhtarlıklara broşürler dağıtılmış ve muhtarlık binalarına afiş olarak asılmıştır. Ayrıca hanehalkına broşürler ulaştırılmış ve mahalle sakinlerine duyurunun iletilmesi konusunda muhtarlardan destek alınmıştır. Duyuru metni bir ulusal ve bir yerel gazetede yayımlanmış, alt proje etki alanındaki iki işletmeye (Şişecam ve Venüs Bisküvi) davet e-postası gönderilmiştir.

Bu faaliyetler, Halkın Katılımı Toplantısı'nın şeffaf, kapsayıcı ve geniş kitlelere ulaşacak şekilde gerçekleştirilmesini sağlamak amacıyla yürütülmüştür. Toplantı Tutanağı, HKT'nin duyuru süreçlerini, katılımcı listesini, yöneltilen soruları ve verilen yanıtları içermekte olup, bu rapora ek olarak sunulmuştur (Bkz. EK-E HALKIN KATILIMI TOPLANTISI TUTANAĞI).

4.2. Proje Paydaşlarının İhtiyaçlarının Özeti ve Paydaş Katılımı İçin Yöntemler, Araçlar ve Teknikler

Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı Kontrol Listesi (ÇSYP-Kontrol Listesi) onaylandıktan sonra, Gündoğan, Akdere ve Tabakhane Mahallelerinden sakinlerin katılımıyla bir paydaş istişare toplantısı düzenlenecektir. Toplantının amacı, yerel paydaşları alt projenin kapsamı, beklenen etkileri ve uygulama takvimi hakkında bilgilendirmek ve aynı zamanda soru, endişe ve geri bildirimlerini paylaşabilecekleri bir alan sağlamaktır. Toplantı, geniş topluluk farkındalığını sağlamak amacıyla yerel gazeteler aracılığıyla ve ilgili mahalle muhtarları tarafından kamuya duyurulacaktır.

İstişare toplantısına ek olarak, alt projeyle ilgili bilgiler broşürler, posterler ve muhtar ofisleri ile topluluk buluşma noktaları gibi kamu alanlarında dağıtılacak basılı el ilanları gibi çeşitli iletişim yöntemleri aracılığıyla paylaşılacaktır. BUSKİ, resmi web sitesini ve/veya sosyal medya hesaplarını düzenli olarak güncelleyerek haberler, çevresel ve sosyal performans raporları ile şikâyet mekanizmasıyla ilgili detayları paylaşacaktır. İnternet erişimi veya okuryazarlığı sınırlı olan sakinlere ulaşmak için SMS mesajları, WhatsApp grupları ve topluluk ilan panoları da kullanılabilir.

Özellikle kadınlar, yaşlı bireyler ve engelli kişiler gibi dezavantajlı/hassas grupların katılımının sağlanmasına özel önem verilecektir. Bu gruplara yönelik bilgilendirme çabaları, erişilebilir bilgi formatları, hedefe yönelik iletişim ve gerektiğinde ev ziyaretlerini içerecektir. Tüm paydaş katılım faaliyetleri belgelenecek ve katılımcı listeleri, fotoğraflar ve toplantı notları gibi danışma kanıtlarıyla kayıt altına alınacak ve talep edilmesi durumunda erişime sunulacaktır.

4.3. Paydaş Katılım Planı

Yenişehir Atıksu Arıtma Tesisi GES Alt Projesi için paydaş katılım süreci, alt projenin yaşam döngüsü boyunca paydaşlarla ne zaman, nasıl ve hangi sıklıkla etkileşim kurulacağını yönlendirmek üzere tasarlanmıştır. Toplantıların belirli tarih, saat veya yerlerine ilişkin bazı ayrıntılar hâlen planlama aşamasında olsa da, yerel toplulukların yaklaşan bilgilendirme fırsatları hakkında önceden haberdar edilmelerini ve geri bildirimlerini iletebilmelerini sağlamak için genel prosedürler oluşturulacaktır.

Bu plan, ilgili paydaşların belirlenmesi ve alt proje ile olan ilişkilerinin her aşamada haritalandırılması yoluyla iletişime yapılandırılmış ve kapsayıcı bir yaklaşım kazandırmayı amaçlamaktadır. Paydaş katılımı; yüz yüze toplantılar, basılı materyaller, dijital iletişim kanalları ve muhtarlar ile yerel medya aracılığıyla yapılan duyurular gibi çeşitli araçlar ve formatlar kullanılarak gerçekleştirilecektir.

Her bir katılım faaliyeti, ilgili paydaş grubuna en uygun konulara göre uyumlu hale getirilecek ve topluluk ihtiyaçlarına veya proje gelişmelerine bağlı olarak iletişim yönteminin uyarlanması veya sıklığının artırılması konusunda esneklik sağlanacaktır. Projenin uygulayıcı kuruluşu olan BUSKİ, tüm katılım faaliyetlerinin yürütülmesinden sorumlu olacaktır. Teknik görevler

danışmanlara veya üçüncü taraflara devredilebilse de, BUSKİ koordinasyon, tutarlılık ve dokümantasyondan sorumlu olmaya devam edecektir.

Ana iletişim konularını, önerilen ulaşım yöntemlerini, katılım sıklığını ve sorumlu aktörleri özetleyen paydaş katılım programı aşağıdaki matrisle (Bkz Tablo 4-1) sunulmaktadır. Bu matris, yeni bilgiler, paydaş talepleri veya gelişen alt proje ihtiyaçlarına bağlı olarak uygulama sürecinde güncellenebilecek dinamik bir araç işlevi görecektir.

Tablo 4-1 Paydaş Katılım Planı

Proje Aşaması	Tahmini Tarih/Zaman Aralığı	Görüşme / Mesaj Konusu	Kullanılan Yöntem	Hedef Paydaşlar	Sorumluluklar
İnşaat Öncesi	2025 2. Çeyrek (inşaat mobilizasyonundan önce)	Alt projenin tanıtımı, beklenen etkiler, planlanan azaltım önlemleri, şikâyet mekanizması	Yüz yüze istişare toplantıları, basılı materyaller, muhtar duyuruları, web sitesi	Alt proje kapsamında potansiyel olarak etkilenebilecek ve hassas gruplar şunları içermektedir: Alt projenin etki alanında yer alan yerel topluluklar — Gündoğan Mahallesi, Akdere Mahallesi, Tabakhane Mahallesi, Çadır Konaklama Alanı 1 ve Çadır Konaklama Alanı 2 — ile birlikte alt proje faaliyetleri için istihdam edilecek çalışanlar (tedarik zincirindekiler dahil) ve hassas gruplar.	BUSKİ PUB, atanan danışmanların desteğiyle (görevlendirilirse)
		Alt projenin tanıtımı, kurumların rol ve sorumlulukları, iş birliği ve bilgi paylaşım mekanizmaları	Resmî yazışmalar, yüz yüze toplantılar, çevrim içi iletişim, yazılı materyaller	Yenişehir Muhtarlar Birliği, Yenişehir Yörem Gazetesi, Bursa Valiliği, Bursa Büyükşehir Belediyesi, Yenişehir Kaymakamlığı, Yenişehir Belediyesi, İl Müdürlükleri (Çevre, Sağlık, Çalışma)	BUSKİ PUB, yerel otoriteler ve atanan danışmanların desteğiyle (görevlendirilirse)
İnşaat	İnşaat aşaması boyunca (aylık)	İnşaat güncellemeleri, toplum sağlığı ve güvenliği konuları, istihdam fırsatları, çevresel ve sosyal izleme sonuçları	Aylık yerel güncellemeler, yazılı materyaller, yüz yüze toplantılar, sosyal medy	Gündoğan Mahallesi, Akdere Mahallesi, Tabakhane Mahallesi sakinleri, çalışanlar, hassas gruplar, alt yükleniciler	BUSKİ PUB Sosyal Uzmanı, Yüklenici
		İnşaat ilerlemesi, potansiyel etkiler, koordinasyon ve bilgi akışındaki roller	Resmî bilgilendirmeler, koordinasyon toplantıları, ortak saha ziyaretleri (uygulanırsa), telefon/e-posta iletişimi	Yenişehir Muhtarlar Derneği, Yenişehir Yörem Gazetesi, Bursa Valiliği, Bursa Büyükşehir Belediyesi, Yenişehir Kaymakamlığı, Yenişehir Belediyesi, İl Müdürlükleri (Çevre, Sağlık, Çalışma)	BUSKİ PUB Sosyal Uzmanı ve Yüklenici

İşletme	Devreye almadan sonra (yılda en az bir kez)	İşletme etkileri, devam eden şikâyet yönetimi, çevresel izleme çıktıları	Dijital araçlar aracılığıyla duyurular, yazılı materyaller, yüz yüze toplantılar	Gündoğan Mahallesi, Akdere Mahallesi, Tabakhane Mahallesi sakinleri, hassas gruplar	BUSKİ PUB Sosyal Uzmanı ve Çevre Mühendisi
		Alt proje sonuçları, işletme güncellemeleri, sürekli iş birliği ve kurumsal katılım	Yıllık bilgilendirme toplantıları, yazılı güncellemeler, koordinasyon toplantıları, e-posta/telefon iletişimi	Yenişehir Muhtarlar Derneği, Yenişehir Yörem Gazetesi, Bursa Valiliği, Bursa Büyükşehir Belediyesi, Yenişehir Kaymakamlığı, Yenişehir Belediyesi, İl Müdürlükleri (Çevre, Sağlık, Çalışma)	BUSKİ PUB Sosyal Uzmanı ve Çevre Mühendisi

4.4. Paydaşlara Geri Bildirim Raporlama

Yenişehir Atıksu Arıtma Tesisi GES Alt Projesi'nde paydaş katılımının temel unsurlarından biri, tüm proje aşamaları boyunca açık ve yanıt verilebilir bir iletişim hattını sürdürmektir. Paydaşların alt projenin ilerleyişi, gelişmeleri ve toplumdan gelen geri bildirimlere verilen yanıtlar hakkında sürekli bilgilendirilmesi, güven oluşturur ve projenin şeffaflık ile hesap verebilirliğini güçlendirir.

Düzenli raporlama, özellikle BUSKİ'nin daha önce olumlu ilişkiler ve açık iletişim kanalları kurduğu Gündoğan, Akdere ve Tabakhane mahallelerinde, etkilenen ve ilgilenen taraflarla güncellemeleri paylaşmak için bir araç olarak kullanılacaktır. Güncellemeler, inşaat ve işletme planlamasının en son durumunu yansıtacak ve uygulanabilir olduğunda önceki katılım faaliyetleri sırasında alınan toplum yorum veya sorularına verilen yanıtları içerecektir.

Her raporlama döngüsü şunları içerecektir:

Güncelleme İçeriği: Raporlar, alt projenin mevcut durumunu, yaklaşan faaliyetleri ve zaman çizelgesi veya uygulama stratejilerindeki değişiklikleri özetleyecektir. Önceki görüşmeler sırasında alınan geri bildirimler—örneğin muhtarlarla veya yerel hane halkıyla yapılan toplantılar—tanınacak ve mümkün olduğunda planlama veya azaltım önlemlerine dahil edilecektir.

Raporlama Sıklığı: Bilgi, alt proje aşamalarıyla uyumlu düzenli aralıklarla paylaşılacaktır—örneğin, inşaat sırasında üç ayda bir ve işletme aşamasında yılda bir kez. Önemli gelişmeler veya değişiklikler meydana gelirse ek güncellemeler de paylaşılacaktır.

İletişim Yöntemleri: Güncellemeleri paylaşmak için birden fazla platform kullanılacaktır; bunlar arasında BUSKİ'nin web sitesi, sosyal medya kanalları, basılı broşürler ve Tabakhane, Gündoğan ve Akdere Mahallelerindeki topluluk ilan panoları yer alır. Muhtarlar, özellikle dijital araçlara sınırlı erişimi olan sakinlere güncellemelerin ulaştırılmasında destek sağlayacaktır.

Geri Bildirim Fırsatları: Her güncellemede, topluluk üyelerinin yanıt verebilmesi, açıklama talep edebilmesi veya ek endişelerini paylaşabilmesi için iletişim bilgileri (telefon numarası

veya e-posta) dahil edilecektir. Bu çift yönlü iletişim, topluluk katılımının ve yanıt verebilirliğin devamını destekler.

Kayıt Tutma: Tüm raporlama ve ilgili iletişim faaliyetleri, izlenebilirliği sağlamak için belgelenir. Kayıtlar, dağıtılan materyalleri, katılımcı geri bildirimlerini ve topluluk girdileri sonucu alınan düzeltici önlemleri içerecektir. Bu belgeler, katılım yaklaşımının etkinliğini değerlendirmeye ve gelecekteki iyileştirmeleri planlamaya yardımcı olacaktır.

Bu sistematik süreç aracılığıyla, BUSKİ yerel toplulukların alt proje yaşam döngüsü boyunca bilgilendirilmiş, değerli ve dahil edilmiş olduklarını garanti altına almayı taahhüt eder.

5. PAYDAŞ KATILIMI FAALİYETLERİNİN UYGULANMASI İÇİN KAYNAKLAR VE SORUMLULUKLAR

5.1. Proje Uygulama Birimi (PUB)

Yenişehir Atıksu Arıtma Tesisi GES Alt Projesi'nin etkin bir şekilde yürütülmesi için, Alt Borçlu, İLBANK standartları ve gerekliliklerine uygun olarak teknik açıdan nitelikli personelden oluşan ve yeterli kaynaklara sahip özel bir Proje Uygulama Birimi (PUB) kuracaktır. PUB, alt finansman sözleşmesinin tüm yaşam döngüsü boyunca aktif kalacak ve alt projenin değişen ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde operasyonel kapasitesini sürdürecektir.

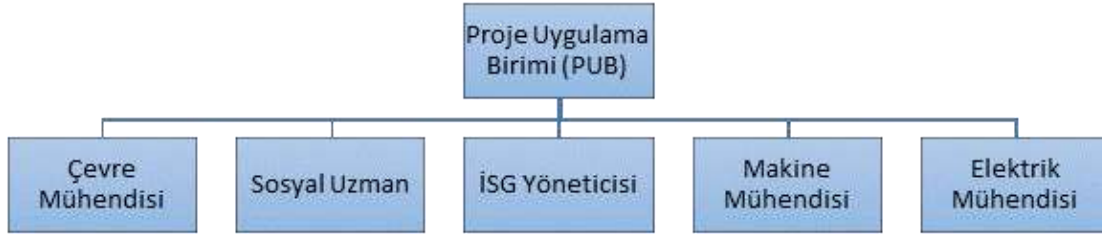
PUB, Çevresel ve Sosyal Değerlendirme (ÇSD) dokümantasyonunda, Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı Kontrol Listesinde (ÇSYP-Kontrol Listesi) tanımlanan çevresel risklerin ve azaltım önlemlerinin yönetiminden ve izlenmesinden sorumlu Çevre Uzman(lar)ını içerecektir. Ayrıca, bir Sosyal Uzman, Şikâyet Mekanizması (ŞM) için belirlenmiş odak noktası olarak görev yapacak; sosyal risklerin yönetimi, paydaş katılım faaliyetleri, arazi edinim prosedürleri (varsa) ve işgücüyle ilgili konuların ÇSD hükümlerine uygun şekilde ele alınmasına liderlik edecektir. Buna paralel olarak, İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG) Uzman(lar)ı, tüm iş sağlığı ve güvenliği risklerinin gözetiminden ve ÇSD raporlarında öngörülen İSG önlemlerinin uygulanmasından sorumlu olacaktır.

Alt Borçlunun kurumsal yapısı içinde nitelikli personelin bulunmadığı durumlarda, alt projenin çevresel ve sosyal gerekliliklerine uygunluğun ve sürekliliğin sağlanması amacıyla dış teknik destek veya danışmanlık hizmeti temin edilecektir.

Buna ek olarak, alt proje faaliyetlerinin uygulanmasında görev alacak yükleniciler, kendi proje-özel organizasyon yapılarını oluşturmak ve sürdürmekle yükümlü olacaklardır. Bu yapılarda, ŞM odak noktası olarak görev yapacak Çevre Uzman(lar)ı, Sosyal Uzman(lar) ve İSG Uzman(lar)ı yer almalıdır. Yükleniciler ayrıca, personel eksikliklerinin üçüncü taraf destekleri ile giderilmesinden de sorumlu olacak ve böylece sözleşme dönemi boyunca çevresel ve sosyal güvencelerin kesintisiz uygulanması sağlanacaktır.

PKP'nin yürütülmesini desteklemek amacıyla BUSKİ, gerekli mali ve insan kaynaklarını tahsis etmeyi taahhüt etmiştir. Alt proje kapsamında paydaş katılım faaliyetleri için öngörü bir bütçe ayrılmıştır. Ayrıca, ŞM odak noktasının iletişim bilgileri kamuya açıklanacak; bu bilgiler arasında BUSKİ telefon numarası, ofis adresi, e-posta adresi ve sorumlu kişinin unvanı yer alacak, ancak belirli personelin zaman içinde değişebileceği de dikkate alınacaktır.

Alt Proje kapsamında kurulacak PUB'un organizasyon yapısı Şekil 5-1'de gösterilmektedir.

Şekil 5-1 Organizasyon Yapısı – Proje Uygulama Birimi (PUB)

5.2. Kaynaklar

BUSKİ, Yenişehir Atıksu Arıtma Tesisi GES Alt Projesi'nin çevresel ve sosyal performansından, yüklenici ve alt yüklenicilerin faaliyetlerinin ve uyum performanslarının denetimi dâhil olmak üzere, genel olarak sorumludur. Alt Proje ile ilgili operasyonel ve idari sorumlulukları üstlenmek üzere BUSKİ bünyesinde özel bir Proje Uygulama Birimi (PUB) kurulacaktır.

PUB, en az altı personelden oluşacak olup, bir PUB Başkanı, bir Çevre Uzmanı, bir Sosyal Uzman ve bir İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG) Uzmanı içerecektir. PUB üyelerinin tamamı BUSKİ'nin daimi personeli arasından seçilecektir. İlave teknik desteğe ihtiyaç duyulması halinde, İLBANK prosedürlerine uygun olarak dış danışmanlar veya hizmet sağlayıcılarla çalışılabilecektir.

PUB, bu PKP'de belirtildiği üzere, yüklenici(ler) ile işbirliği içinde tüm paydaş katılım faaliyetlerinin koordinasyonundan doğrudan sorumlu olacaktır. Paydaşlardan gelen şikâyetlerin, taleplerin ve geri bildirimlerin toplanması, belgelenmesi ve işlenmesi, PUB bünyesinde görevlendirilecek Halkla İlişkiler Görevlisi (HİG) ile Yüklenici(ler)in Çevresel ve Sosyal (ÇS) Uzman(lar)ının ortak sorumluluğu altında yürütülecektir.

PKP'nin etkin bir şekilde uygulanmasını sağlamak amacıyla BUSKİ aşağıdaki kaynakları ve araçları sağlayacaktır:

- Proje ile ilgili güncellemeler ve paydaş iletişimi için BUSKİ'nin resmî web sitesinde özel bir bölüm,
- Tüm paydaş katılım faaliyetlerinin belgelenmesine yönelik bir sistem,
- PKP gerekliliklerine uygun olarak basılı bilgilendirme materyalleri (örn. broşürler, afişler, kılavuzlar).

Bu belgenin hazırlandığı tarih itibarıyla, sorumlu personelin iletişim bilgileri henüz kesinleşmemiştir. Görevlendirme yapıldığında, PKP'nin bu bölümü güncellenerek ilgili kişinin adı, telefon numarası, adresi, e-posta adresi ve unvanı dâhil edilecektir.

BUSKİ, paydaş katılımını ve şikâyet mekanizmasının işletilmesini desteklemek için yeterli mali kaynağı tahsis etmeyi taahhüt etmiştir. Bu bütçe hâlihazırda Alt Proje'nin genel finansman yapısına entegre edilmiştir.

5.3. Yönetim Fonksiyonları ve Sorumluluklar

Yenişehir Atıksu Arıtma Tesisi GES Alt Projesi kapsamındaki paydaş katılım faaliyetleri, açıkça tanımlanmış roller, sorumluluklar ve raporlama yapıları aracılığıyla proje yönetim sistemine tam olarak entegre edilecektir. BUSKİ tarafından kurulan Proje Uygulama Birimi (PUB), alt projenin yaşam döngüsü boyunca tüm paydaşlarla ilgili faaliyetlerin planlanmasından, yürütülmesinden, izlenmesinden ve raporlanmasından sorumlu merkezi organ olarak görev yapacaktır.

PKP'yi uygulamakla görevlendirilen temel personel arasında; şikâyetlerin çözümü ve topluluk katılımı için odak nokta olarak görev yapacak Sosyal Uzman, şikâyetlerin ve geri bildirimlerin kaydedilmesi ve takibinden sorumlu Halkla İlişkiler Görevlisi, ve yüklenici ekibindeki Çevresel ve Sosyal (ÇS) Uzmanlar yer alacaktır. Bu uzmanlar PKP'nin sahada uygulanmasını koordine edeceklerdir. Görevlendirilen tüm personelin sosyal kalkınma, topluluk ilişkileri veya ilgili alanlarda deneyim sahibi olması ve Dünya Bankası Çevresel ve Sosyal Standartlarına uyumu sağlamak üzere sürekli eğitim alması öngörülmektedir.

Yönetimin rolü, paydaş katılımını alt projenin operasyonlarına dâhil etmek açısından kritik öneme sahiptir. PUB Müdürü, paydaş geri bildirimlerinin stratejik karar alma süreçlerine entegre edilmesini denetleyecek ve katılım sonuçlarına ilişkin güncellemelerin, İLBANK ve Dünya Bankası'na sunulan üç aylık Çevresel ve Sosyal İzleme Raporları (ÇSİR)'na dâhil edilmesini sağlayacaktır.

Katılımın belgelenmesi ve takibi amacıyla, tüm istişarelerin, katılımcıların, alınan yorumların ve gerçekleştirilen eylemlerin ayrıntılı kayıtlarını içeren bir paydaş veritabanı oluşturulacaktır. Ayrıca, paydaşlara verilen tüm taahhütlerin yerine getirilmesini sağlamak için bir taahhüt kayıt defteri tutulacaktır.

Aşağıdaki tablo, paydaş katılımı ve şikâyet yönetimi ile ilgili sorumluluk üstlenecek kilit tarafları, rollerini ve yürütecekleri faaliyetleri özetlemektedir.

Table 5-1. Sorumluluklar

Sorumlu Taraf	Sorumluluklar	Faaliyetler
PUB	Genel paydaş katılımı ve şikâyet süreçlerini koordine etmek.	PKP'nin uygulanmasını denetlemek; Ç&S sistemleri ile entegrasyonu sağlamak; üç aylık ÇSİR raporlarına PKP ilerlemesini dâhil etmek
Sosyal Uzman (PUB)	Paydaş katılımına liderlik etmek, şikâyet sistemini yönetmek, ŞM için odak noktası olmak.	Paydaş toplantıları düzenlemek; bilgi açıklama faaliyetlerini belgelemek; İLBANK'a güncellemeler sağlamak; PKP'yi yılda iki kez gözden geçirmek ve revize etmek.
Halkla İlişkiler Görevlisi (HİG)	Paydaş şikâyetlerini almak ve takip etmek; toplum ile ŞM arasındaki iletişimi kolaylaştırmak.	Şikâyetleri kaydetmek; çözüm durumunu izlemek; şikâyetçilere zamanında geri bildirim sağlamak.
Denetim Danışmanı	PKP'nin uygulanmasını denetlemek; katılım performansını ve uyumu değerlendirmek.	Görüşmeler ve anketler yapmak; şikâyet kayıtlarını incelemek; tekrar eden sorunları belirlemek; PKP uygulamasının etkinliğini doğrulamak.
Yüklenici	PKP'nin ve şikâyet prosedürlerinin saha düzeyinde uygulanmasını sağlamak.	Yerel toplulukları bilgilendirmek; şikâyetleri takip edip raporlamak; ÇSİR'leri BUSKİ'ye aylık olarak sunmak; HİG ve Sosyal Uzman ile koordine olmak.

6. ŞİKAYET MEKANİZMASI

Yenişehir Atıksu Arıtma Tesisi GES Alt Projesi kapsamında, paydaşlardan gelen her türlü kaygı, şikâyet veya geri bildirimin zamanında ve adil bir şekilde alınmasını, değerlendirilmesini ve çözümlenmesini sağlamak için şeffaf ve erişilebilir bir Şikâyet Mekanizması (ŞM) oluşturulacaktır. Mekanizma, projenin tüm paydaşlarına açık olacak ve bireylerin ile toplulukların çevresel, sosyal veya operasyonel konulara ilişkin şikâyetlerini alt projenin tüm aşamalarında iletebilecekleri resmileştirilmiş bir süreç sağlayacaktır.

6.1. Ulusal Düzeyde Şikâyet Mekanizması

Yenişehir Atıksu Arıtma Tesisi GES Alt Projesi için, paydaşlar yerel şikâyet sistemine ek olarak ulusal düzeydeki şikâyet mekanizmalarını da kullanma imkânına sahip olacaktır. Alt projenin finansal aracısı olan İLBANK, finanse ettiği tüm uluslararası projelere ilişkin şikâyetleri almak, değerlendirmek ve çözmek amacıyla Eylül 2021 tarihinde şeffaf ve kapsamlı bir Şikâyet Mekanizması (ŞM) kurmuş; bu mekanizmayı Ekim 2023'te erişilebilirliğini, şeffaflığını ve uluslararası standartlarla uyumunu güçlendirmek üzere güncellemiştir. İlgili mekanizma, alt projenin uygulanması süresince yürürlükte olacaktır.

İLBANK'a doğrudan şikâyet veya geri bildirim iletmek isteyen paydaşlar aşağıdaki iletişim kanallarını kullanabilir:

- **Web Sitesi:** <https://www.ilbank.gov.tr/form/bilgiedinmeuluslararası>
- **E-Posta:** uidbbilgi@ilbank.gov.tr and pybsosyal@ilbank.gov.tr
- **Telefon:** +90 312 508 79 79 and +90 312 508 79 80
- **Posta Adresi:** İLBANK, Finansal Kurumlar ve Yatırımcı İlişkileri Dairesi Başkanlığı, ŞM Ekibi, Emniyet Mahallesi Hipodrom Caddesi No:9/21, Yenimahalle/ANKARA (Mektuplar “kişisel” veya “gizli” olarak işaretlenmelidir.)

Buna ek olarak, Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi (CİMER), alt proje paydaşlarının da erişebileceği, bilinen merkezi bir şikâyet platformu sağlamaktadır. CİMER aracılığıyla bireyler, geri bildirim veya şikâyetlerini doğrudan ilgili kamu otoritelerine iletebilecektir. CİMER iletişim kanalları:

- **Web Sitesi:** www.cimer.gov.tr
- **Çağrı Merkezi:** 150
- **Telefon:** +90 312 525 55 55
- **Faks:** +90 312 473 64 94
- **Posta Başvuruları:** Türkiye Cumhuriyeti İletişim Başkanlığı
- **Bizzat Başvurular:** Valilikler, bakanlıklar ve kaymakamlıklardaki halkla ilişkiler masaları.

Alt projeden etkilenen yabancı uyruklular için ise Yabancılar İletişim Merkezi (YİMER) doğrudan bir şikâyet sistemi sunmaktadır. Bu yolu tercih eden paydaşlar YİMER'e şu kanallardan ulaşabilir:

- **Web Sitesi:** www.yimer.gov.tr
- **Çağrı Merkezi:** 157
- **Telefon:** +90 312 157 11 22
- **Faks:** +90 312 920 06 09
- **Posta Başvuruları:** Türkiye Cumhuriyeti, İletişim Başkanlığı

● **Bizzat Başvurular:** Türkiye Cumhuriyeti Göç İdaresi Genel Müdürlüğü

CİMER ve/veya YİMER aracılığıyla alt projeye ilişkin iletilen tüm şikâyetler, projenin şikâyet veritabanına kaydedilecek ve oluşturulan Şikâyet Mekanizması Prosedürleri uyarınca ele alınacaktır. Kişisel bilgilerin yönetimi, 2016 tarihli 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ve Dünya Bankası Şikâyet Mekanizması Standartlarına uygun şekilde yürütülecektir.

6.2. Alt Proje Düzeyinde Şikayet Mekanizması

Yenişehir Atıksu Arıtma Tesisi GES Alt Projesi için BUSKİ, proje yaşam döngüsü boyunca uygulanacak yapılandırılmış bir Şikâyet Mekanizması (ŞM) kuracak ve işletecektir. Bu mekanizma, etkilenen topluluklardan gelen kaygı, şikâyet, görüş ve önerileri almak, kaydetmek, değerlendirmek ve çözmek üzere tasarlanmıştır. ŞM, alt projenin inşaat öncesi, inşaat ve işletme dâhil tüm aşamalarında aktif olacaktır. Temel amaç, sorunların büyümeden önce zamanında, adil ve şeffaf bir şekilde ele alınarak çözülmesini sağlamaktır. Paydaşlar diledikleri takdirde şikâyetlerini anonim olarak da iletebileceklerdir.

Bu mekanizma aracılığıyla her şikâyet uygun şekilde kabul edilecek, kayıt altına alınacak, değerlendirilecek ve hem şikâyetçi hem de alt proje ekibi için tatmin edici şekilde çözüme kavuşturulacaktır. Gerektiğinde düzeltici veya mevzuata uygun işlemler uygulanacak ve şikâyetçilere sonuçlar hakkında bilgi verilecektir. Ayrıca, Cinsel Sömürü, İstismar / Cinsel Taciz (CSİ/CT) gibi hassas konularla ilgili gizli şikâyetler, özel prosedürler çerçevesinde güvenli bir şekilde ele alınacaktır.

Etkili şikâyet yönetimi, paydaş katılım stratejisinin temel bir bileşeni olarak kabul edilmektedir. Özellikle Gündoğan, Akdere ve Tabakhane mahallelerindeki yerel topluluklarla yapılacak proaktif iletişim sayesinde, şikâyete dönüşebilecek yanlış anlamaların en aza indirilmesi sağlanacaktır. Düzenli şikâyet izleme ve analizleri aynı zamanda alt projenin çevresel ve sosyal performansının önemli bir göstergesi olacak ve gerekli durumlarda düzeltici adımların atılmasına yardımcı olacaktır.

Paydaşlar, şikâyet ve geri bildirimlerini aşağıdaki BUSKİ iletişim kanalları aracılığıyla iletebileceklerdir:

- **E-Posta:** buskihizmet@buski.gov.tr
- **Web Sitesi:** <https://www.buski.gov.tr/>
- **Telefon Numarası:** 185
- **Adres:** Sırameşeler Mh. Avrupa Konseyi Bulvarı No:6/3 D Blok 16190 Osmangazi / BURSA

Tüm şikâyetler, ister anonim ister kimlik belirtilerek yapılmış olsun, aynı ciddiyet ve gizlilikle ele alınacaktır.

Web Sayfası

Kişi Bilgilerimi Gizle ☐ HAYIR

Kimlik No *

Doğum Tarihi * Gün Ay Yıl giriniz.

Ad *

Soyad *

Cep Telefonu *

Email

İlçe

Olay Adresi

Başvuru Metni *

Dosya Dosya seçilmedi

Başvuru Tipi

1 k f b b

☐ KVKK Metnini okudum kabul ediyorum.

SMS ile doğrulama yapılacaktır.

Başvuru Oluştur

Şekil 6-1 BUSKİ Şikâyet Başvuru Web Sitesi Ekran Görüntüsü

Cinsel Sömürü, İstismar ve Taciz (SEA/SH) Konularının Yönetimi

Alt Proje sahalarında, cinsel sömürü, istismar ve taciz (CSİ/CT) veya cinsiyete dayalı şiddet (CDT) ile ilgili hassas konulu şikâyetlerin ele alınmasına ilişkin özel prosedür ve ilkeler bulunduğundan, bu tür şikâyetler BUSKİ veya Yüklenici düzeyinde değil, merkezî olarak İLBANK tarafından ele alınacaktır.

İLBANK'ın Şikâyet Mekanizması prosedürü, Dünya Bankası Çevresel ve Sosyal Çerçevesi (ÇSÇ) ve ÇSS10 standartlarına uygun olarak hazırlanmış olup, Dünya Bankası'nın çevresel ve sosyal standartlarına da uyum sağlamaktadır. Hassas bir şikâyet BUSKİ veya Yüklenici tarafından alındığında, bu şikâyet doğrudan İLBANK ŞM irtibat kişisine yönlendirilecektir. Ancak, Yüklenici ve BUSKİ personeli, Cinsel Sömürü ve Taciz (CST) ile Cinsiyete Dayalı Şiddet (CDŞ) konularında geçerli ilkeler hakkında bilgilendirilmiş ve eğitilmiş olmalıdır.

BUSKİ'nin ŞM sorumlusu, Dünya Bankası tarafından inşaat işleri kapsamında finanse edilen projeler için hazırlanan cinsel sömürü, istismar ve taciz önleme kılavuzları hakkında bilgi sahibi olacaktır. Cinsiyete dayalı şiddet, istismar ve taciz şikâyetleri toplum içinde olumsuz tepkilere neden olabileceğinden, bu tür konularda başvuru yapan mağdurların şikâyetlerini isimsiz

şekilde iletebilmesi son derece önemlidir. Ayrıca, bu şikayetleri değerlendirecek yetkililerin tarafsız ve gizliliği esas alan bir yaklaşımla hareket etmesi gerekmektedir. Bu tür şikayetlerin ayrı bir prosedür aracılığıyla ele alınması bu açıdan önemlidir. Şikâyet başvurusunda bulunan tüm paydaşlar, başvurularının gizlilik içinde değerlendirilmesini talep edebilecektir. BUSKİ, başvuru sahibinin adı ve iletişim bilgilerinin rızası olmadan paylaşılmayacağını garanti edecektir.

6.3. Çalışanlar için Şikâyet Mekanizması

Yenişehir Atıksu Arıtma Tesisleri GES Alt Projesi kapsamında çalışanlar için, genel toplum şikâyet sistemine ek olarak özel ve gizli bir şikâyet mekanizması kurulacaktır. Bu sistem, alt yüklenici çalışanları da dâhil olmak üzere tüm saha personeline açık olacak ve çalışma koşulları, iş sağlığı ve güvenliği, ücretler, ayrımcılık, taciz veya diğer istihdamla ilgili konularda endişelerini bildirmek için güvenli ve bağımsız bir kanal sağlayacaktır.

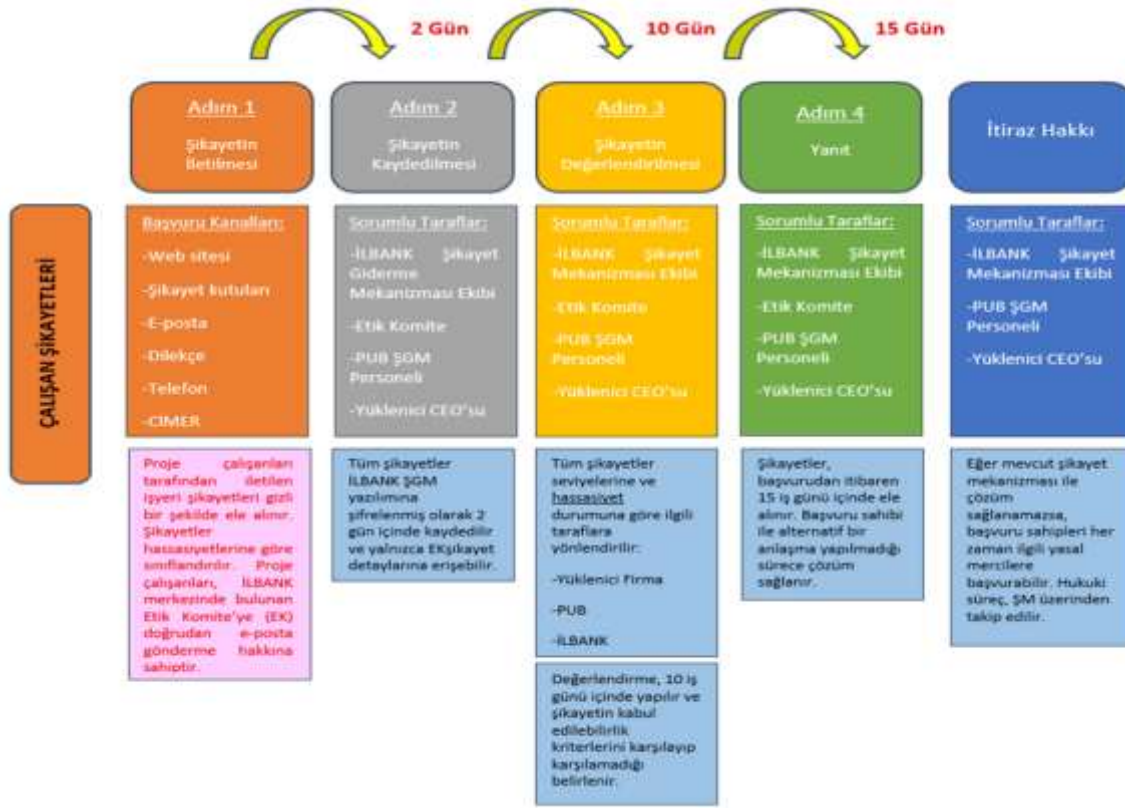
Şikâyet mekanizması anonim başvurulara imkân tanıyacak ve tüm şikâyetlerin tarafsız ve misilleme korkusu olmaksızın ele alınmasını sağlayacaktır. Bir şikâyet alındığında, öncelikle projenin faaliyetleriyle ilgili olup olmadığı değerlendirilecektir. Uygun bulunmayan şikâyetler başvuruda bulunana açıklanacak ve gerekli durumlarda ilgili yetkili mercilere yönlendirilecektir.

Uygun görülen şikâyetler resmi olarak kaydedilecek ve hassasiyetine göre sınıflandırılacaktır. Cinsel Sömürü, İstismar/Cinsel Taciz (CSİ/CT) ile ilgili hassas şikâyetler, sıkı gizlilik tedbirleriyle derhâl yetkili personele iletilecektir. İncelemeler; belgelerin gözden geçirilmesi, kanıt toplanması veya ilgili taraflarla görüşmeler yapılmasını içerebilir.

Şikâyetler 2 iş günü içinde kayıt altına alınacak, 10 iş günü içinde değerlendirilecek ve 15 iş günü içinde çözüme kavuşturulacaktır (şikâyetçi ile farklı bir süre üzerinde anlaşılmadıkça). Önerilen çözüm kabul edilirse, BUSKİ ve ilgili proje tarafları gerekli düzeltici işlemleri yürütecektir. Şikâyet çözülmezse yeniden değerlendirilebilecek veya çalışan dış yasal yollara başvurabilecektir. Anonim şikâyetler ve sonuçları, genel çalışan bilgilendirmelerinde özetlenecek veya ortak duyuru panolarında sergilenecektir.

Süreç, BUSKİ ve İLBANK'ın şikâyet politikaları çerçevesinde, PUB gözetiminde yürütülecektir. Tüm işlemler ve iletişim, şikâyet yönetim sistemi içinde belgelenerek kayıt altına alınacaktır.

Bu sürecin görsel bir temsili aşağıda sunulmaktadır.

Şekil 6-2 Çalışan Şikayetleri İçin Şikayet Mekanizması Akış Şeması

7. İZLEME VE RAPORLAMA

7.1. PKP Uygulamasının Nasıl İzleneceği ve Raporlanacağına Dair Özet

Yenişehir Atıksu Arıtma Tesisi GES Alt Projesinin izleme ve raporlama süreci, ulusal mevzuat ve Dünya Bankası'nın Çevresel ve Sosyal Standartları doğrultusunda yürütülecektir. Proje sahibi olarak BUSKİ, alt projenin tüm yaşam döngüsü boyunca paydaş katılımı ve şikâyet mekanizmasının uygulanmasını denetleyecektir. PKP, her altı ayda bir gözden geçirilecek ve alt proje ilerleyişine veya öngörülmeven topluluk geri bildirimlerine bağlı olarak gerekli güncellemeler yapılacaktır.

İnşaat aşamasında Yüklenici tarafından aylık Çevresel ve Sosyal İzleme Raporları (ÇSİR) hazırlanacak, bu raporlarda alınan şikâyetlerin özetleri, uygulanan yanıtlayıcı faaliyetler ve çözülmemiş konular yer alacaktır. Bu raporlar, Şikâyet Kayıt Tabloları ve Şikâyet İzleme Tablosu ile birlikte BUSKİ'ye sunulacaktır. BUSKİ, üç aylık ve altı aylık ilerleme raporları hazırlayarak İLBANK'a iletecek, İLBANK ise bu raporları konsolide ederek Dünya Bankası'na sunacağı altı aylık raporlar hâline getirecektir. Tüm dokümantasyon, veri gizliliği yasalarına uygun olarak muhafaza edilecek ve şikâyetçilerin kişisel bilgileri açıklanmayacaktır.

Çevresel veya işgücüne ilişkin olaylar, kazalar veya kesintiler dâhil olmak üzere olay bildirimleri de inşaat aşamasında Yüklenici tarafından yönetilecektir. Bu olaylar sahada kaydedilecek ve gecikmeden BUSKİ'ye raporlanacaktır.

Aşağıdaki tablo, alt projenin uygulanmasında görev alan temel aktörlerin raporlama sorumluluklarını özetlemektedir. (Bkz. Tablo 7-1)

Tablo 7-1. Raporlama Süreci Gereklilikleri ve Rol Dağılımı

Sorumlu Taraf	Rol & Sorumluluklar
Proje Uygulama Birimi (PUB)	Genel proje yürütümünü koordine eder; ulusal ve DB standartlarına uyumu sağlar; raporları inceler ve onaylar; proje faaliyetlerini izler ve değerlendirir.
İnşaat Denetim Danışmanı	Şantiye çalışmalarını denetler; teknik şartname ve standartlara uyumu sağlar; incelemeler yapar; sapmaları PUB'a raporlar; ilerleme güncellemelerini sunar.
Yüklenici	Çalışmaları plan ve programa uygun olarak uygular; malzeme ve iş gücünü belgeler; düzenli ilerleme raporları sunar; danışman geri bildirimlerine zamanında yanıt verir.

7.2. Paydaş Gruplarına Geri Bildirim

Yenişehir Atıksu Arıtma Tesisi GES Alt Projesinin yaşam döngüsü boyunca, paydaş katılımı ve şikâyet izleme faaliyetleri, PKP ve Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı-Kontrol Listesi (ÇSYP-Kontrol Listesi) gerekleri doğrultusunda sürekli olarak uygulanacak ve raporlanacaktır. PUB, topluluklar, kurumlar ve diğer ilgili taraflarla olan etkileşimlerin genel koordinasyonu, izlenmesi ve belgelenmesinden sorumlu olacaktır. PUB ayrıca, oluşturulan Şikâyet Mekanizması (ŞM) aracılığıyla tüm şikâyetleri sistematik olarak kaydedecek, sınıflandıracak ve yanıtlayacaktır. Düzenli faaliyetlere ek olarak, acil topluluk endişelerinin giderilmesi amacıyla gerektiğinde duruma özel paydaş katılımı veya şikâyet takip toplantıları da yapılabilecektir.

İnşaat aşamasında Yüklenici tarafından yapılacak aylık raporlamalarda çevresel ve sosyal performans özetleri, paydaş katılım faaliyetlerinin durumu ve alınan şikâyetlere ilişkin güncellemeler yer alacaktır. Bu raporlar BUSKİ'ye sunulacak ve BUSKİ'nin İLBANK'a ileteceği

üç aylık raporların temelini oluşturacaktır. İLBANK, bu raporları altı aylık ilerleme raporları hâlinde konsolide ederek Dünya Bankası'na sunacaktır. Her raporda paydaş görüşmelerinden elde edilen temel bulgular, katılım göstergelerine ilişkin genel bir değerlendirme, şikâyet özetleri ve düzeltici faaliyetlerin durumu yer alacaktır. Tüm kişisel bilgiler, Kişisel Verilerin Korunması Kanunu uyarınca gizli tutulacak ve yayımlanmayacaktır.

İzleme süreci, PUB'un katılım performansını gözden geçirmek ve şikâyet mekanizmasının PKP ilkelerine uygun şekilde işleyip işlemediğini doğrulamakla görevli olan Denetim Danışmanı tarafından desteklenecektir. Denetim Danışmanı (Müşavir) ayrıca, PUB tarafından hazırlanan aylık istatistiksel ve nitel analizleri de gözden geçirecek; bu analizler topluluk üyelerinden, yerel yetkililerden, STK'lardan ve diğer ilgili paydaşlardan alınan geri bildirimleri içerecektir. Bu incelemeler, gerektiğinde İLBANK Finansal Kurumlar ve Yatırımcı İlişkileri Dairesi ve Etik Komitesi ile paylaşılacaktır.

Takip edilip raporlanacak katılım ve şikâyet göstergeleri şunlardır:

- Paydaşlarla (doğrudan, dolaylı ve ilgili gruplar) yapılan resmi ve gayriresmî toplantıların sayısı ve yeri,
- Dezavantajlı veya hassas gruplarla (ör. kadınlar, yaşlılar, engelli bireyler) yapılan toplantıların sayısı ve yeri; katılımcıların ayrıştırılmış verileri,
- Yerel ve mülteci katılımcıların sayısı,
- Toplantılarda dile getirilen görüş veya endişelerin niteliği, üzerinde mutabık kalınan eylemler, takip durumu ve bu girdilerin proje planlamasına nasıl dâhil edildiği,
- Alınan şikâyetlerin sayısı, türüne göre sınıflandırılması ve durumu (açık, süreçte, çözülen, çözülmeyen),
- Hedeflenen yanıt süresi içinde çözümlenen vakaların sayısı ve sonuçlardan memnun kalan şikâyetçilerin yüzdesi.

EKLER

Ek-A Örnek Şikayet Başvuru Formu

ŞİKAYET FORMU			
Formu Dolduran Kişi:		Tarih:	
Görüşme Konusu:		Referans Numarası:	
1. Görüşme Bilgileri			
İsim Soyisim:		İletişim Şekli	
T.C. Kimlik No:		Telefon / Sabit Hat ☐	
Telefon:		Yüz Yüze ☐	
Adres:		Web Sitesi / E-Posta ☐	
E-Posta:		Diğer (Açıklayınız) ☐	
Paydaş Türü			
Projeden Etkilenen Taraflar ☐		Diğer İlgili Taraflar ☐	
		Hassas/Dezavantajlı veya Gruplar ☐	
2. GÖRÜŞME DETAYLARI			
Proje ile ilgili sorular:			
Projeye yönelik endişeler / geri bildirimler:			
Yukarıda ifade edilen görüşlere verilen yanıtlar:			

EK-B Örnek Şikayet Kapatma Formu

	Yenişehir Atıksu Arıtma Tesisi Güneş Enerjisi Santrali (GES) Alt Projesi
	ŞİKAYET KAPATMA FORMU
Referans Numarası:	
1. DÜZELTİCİ FAALİYETİN BELİRLENMESİ	
1	
2	
3	
4	
5	
Sorumlu Birimler	
2. ŞİKAYETİN KAPATILMASI	
Bu bölüm, "Şikayet Kayıt Formu"nda belirtilen şikayet çözüme kavuşturulduğunda şikayetçi tarafından doldurulacak ve imzalanacaktır.	

Şikayetin Kapatılma Tarihi:

...../...../.....

Ad Soyad / Şikayeti Kapatın Kişinin
İmzası:

Ad Soyad / Şikayetçinin İmzası:

Ek-C Örnek Temel Bilgilendirici Görüşme Formu (Bireysel Paydaş Görüşmeleri İçin)

Temel Bilgilendirici Görüşme Formu	
Paydaşın Adı / Kurum Adı: Stakeholder Name / Institution Name:	
İletişim Bilgileri: / Contact Information:	
Proje hakkında bilgi düzeyiniz nedir? Level of knowledge about the project:	
Projenin olumlu etkileri nelerdir? / Positive impacts of the project:	
Projenin olumsuz etkileri nelerdir? / Negative impacts of the project:	
Ana geçim kaynağınız nedir? / What is your primary source of livelihood?	
Bu projenin sizin veya kurumunuzun ekonomik faaliyetleri üzerinde bir etkisi olacak mı? Olacaksa nasıl? / Will this project have any impact on your or your institution's economic activities? If so, how?	
Proje nedeniyle gelir veya geçim kaybı yaşanacağını düşünüyor musunuz? Eğer evet ise, nasıl bir destek veya önlem alınmasını önerirsiniz? / Do you anticipate any loss of income or livelihood due to the project? If yes, what kind of support or mitigation measures would be helpful?	
Bu projenin hayata geçirilmesi size veya kurumunuza ne tür avantajlar sağlayabilir? / What kind of benefits could this project bring to you or your institution?	
Projenin çevredeki işletmeler, konutlar ve kurumlar üzerindeki etkisini nasıl değerlendiriyorsunuz? / How do you evaluate the project's impact on surrounding businesses, residences, and institutions?	
Projenin uygulama aşamasında veya tamamlandıktan sonra yaşanabilecek olası sorunlar nelerdir? / What potential issues might arise during the implementation or after the completion of the project?	

Bu sorunlara karşı önerileriniz nelerdir? / Do you have any recommendations to address these potential challenges?	
Geri bildirimlerinizi, şikayetlerinizi iletmek için hangi iletişim kanallarını tercih edersiniz? (Telefon, e-posta, mobil uygulama, yüz yüze toplantılar vb.) / Which communication channels do you prefer for submitting feedback or complaints? (Phone, email, mobile application, face-to-face meetings, etc.)	
Proje sürecinde düzenli bilgilendirme almak ister misiniz? / Would you like to receive regular updates about the project?	
Hangi sıklıkla bilgilendirme yapılmasını tercih edersiniz? / How frequently would you prefer to receive information?	
Proje ile ilgili eklemek istediğiniz başka bir görüş veya öneriniz var mı? / Do you have any additional opinions or suggestions regarding the project?	

Ek-D Örnek İstişare Formu (Paydaş İstişare Toplantıları için)

	Paydaş (Ad-Soyad) (Kurum/Pozisyon)	Tarih	Yer	Görüş ve Öneriler	İmza
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					
11.					
12.					
13.					
14.					
15.					

EK-E HALKIN KATILIMI TOPLANTISI TUTANAĞI

**TÜRKİYE KAMU VE BELEDİYE YENİLENEBİLİR
ENERJİ PROJESİ (KABYEP)**

**BUSKİ Yenişehir Atıksu Arıtma Tesisi (AAT) Güneş Enerji
Santrali Projesi**

HALKIN KATILIMI TOPLANTISI TUTANAĞI

Versiyon : Rev01

Sunum : Kasım 2025

1. HALKIN KATILIMI TOPLANTISI

BUSKİ'nin Yenişehir Atıksu Arıtma Tesisi (AAT) Güneş Enerji Santrali Projesi, Türkiye Kamu ve Belediye Yenilenebilir Enerji Projesi (KABYEP) kapsamında finanse edilecektir. ÇSYP-Kontrol Listesi'nin tamamlanmasının ardından 30 Ekim 2025 tarihinde saat 14.00'te bir Halkın Katılımı Toplantısı gerçekleştirilmiştir. Toplantı 90 dakika sürmüş ve 15.30'da sona ermiştir. Toplantıya 6'sı kadın, 12'si erkek olmak üzere toplam 18 kişi katılmıştır. Katılımcıların 7'si Buski personeli, 2'si Belediye personeli, 3'ü mahalle muhtarı (Gündoğan, Ulucami ve Hıdırbali mahalleleri), 4'ü Yenişehir bölge sakini ve 2'si İLBANK Bursa Bölge Müdürlüğü uzmanıdır.

Toplantı sırasında katılımcılara alt-proje kapsamı, çevresel ve sosyal etkiler ile bu etkilerin azaltılmasına yönelik planlanan önlemler hakkında bilgi verilmiştir

Halkın Katılımı Toplantısı'nın soru-cevap bölümünde muhtarlar ve yerel katılımcılar tarafından alt-projenin başlangıç tarihi, mevsimlik işçi çocuklarının yoğunluğu nedeniyle trafik güvenliği, GES yatırımlarının kapsamı ve köylerin kredi kullanıp kullanamayacağı konularında sorular yöneltilmiştir. Yetkililer, kredi süreçlerinin tamamlanmasının ardından ihale sürecinin başlayacağını ve inşaat süresinin yaklaşık 6 hafta olacağını belirtmiştir. Alt-Proje kapsamında büyük ölçekli inşaat faaliyetleri yapılmayacağı, yalnızca panellerin kısa süreli taşınması sırasında trafik oluşacağı ve bu nedenle kaza riskinin düşük olacağı ifade edilmiştir. GES yatırımlarının BUSKİ'nin birçok tesisinde devam ettiği, bu tesisin uygun koşulları nedeniyle seçildiği ve ilerleyen dönemlerde diğer tesislerde de uygulanabileceği belirtilmiştir. Ayrıca, bu yatırım için BUSKİ'nin finansman kullandığı, köylerin ise İl Özel İdaresi aracılığıyla kredi imkanlarından yararlanabileceği açıklanmıştır.

Halkın Katılımı Toplantısı'na ilişkin duyuru, resmi web sitesinde yayımlanmış; alt-proje etki alanındaki muhtarlara broşürler dağıtılmış ve muhtarlık binalarına afiş olarak asılmıştır. Ayrıca hanehalkına broşürler ulaştırılmış ve mahalle sakinlerine duyurunun iletilmesi konusunda muhtarlardan destek talep edilmiştir. Duyuru metni bir ulusal ve bir yerel gazetede yayımlanmış, alt-proje etki alanındaki iki işletmeye (Şişecam ve Venüs Bisküvi) davet e-postası gönderilmiştir. Bu faaliyetler, Halkın Katılımı Toplantısı'nın şeffaf ve geniş kitlelere duyurulmasını sağlamak amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Bu Toplantı Tutanağı, HKT'nin duyurusuna, paydaşların sorularına ve verilen cevaplara ilişkin detayları içermektedir.

1.1. Soru & Cevap Oturumu

Bu alt bölümde, Halkın Katılımı Toplantısı sırasında katılımcıların görüşleri, talepleri ve soruları ile bunlara verilen cevaplar sunulmuştur. Ayrıntılar aşağıdaki gibidir:

Soru 1:

Ö**** A***** Gündoğan Mahallesi Muhtarı: Proje ne zaman başlayacak?

Cevap 1:

Ha**** F***** K***** , BUSKİ Atölyeler, Bakım, Onarım ve Enerji Tesisleri Sorumlu Mühendisi: Kredi süreçleri tamamlandıktan sonra ihale süreci başlayacak ve inşaat dönemi yaklaşık 6 hafta sürecek.

Soru 2:

Ö**** A***** Gündoğan Mahallesi Muhtarı: Özellikle mevsimlik işçilerin çocuklarının fazla olduğu düşünüldüğünde trafik yönetimi nasıl olacak kaza olma ihtimali var mı?

Cevap 2:

Ha**** F***** K***** BUSKİ Atölyeler, Bakım, Onarım ve Enerji Tesisleri Sorumlu Mühendisi: Alt-Projede çok büyük inşaat faaliyetleri gerçekleştirilmeyecek. Trafik sadece panellerin taşınması sırasında olacak ve bu süreçte kısa bir süreç. Sürekli iş makinelerinin gidip geldiği bir süreç olmayacak.

Soru 3:

B**** D**** BUSKİ Personeli: GES projeleri BUSKİ'nin tüm tesisleri için olacak mı?

Cevap 3:

Ha*** F***** K***** BUSKİ Atölyeler, Bakım, Onarım ve Enerji Tesisleri Sorumlu Mühendisi: Buski'nin birçok tesisinde GES yatırımları yer alıyor. Bu alt-proje diğer tesislerden bağımsız, tesisin koşulları uygun olduğu için bu tesis tercih edilirdi. İlerleyen aşamalarda diğer tesislerde olma ihtimali de var.

Soru 4:

Z*** B**** Hıdırbalı Mahallesi Muhtarı: İLBANK sadece BUSKİ gibi kurumlara mı kredi veriyor yoksa köyler de kredi alabilir mi?

Cevap 4:

Z***** C**** Sosyal Uzman, İLBANK Bursa Bölge Müdürlüğü: Köyler İl Özel İdare aracılığı ile kredilerden faydalanabilir.

2. Katılımcı Listesi

[illegible]

3. Halkın Katılımı Toplantısı (HKT) Duyuruları: Yerel ve Ulusal Gazeteler ile BUSKİ Resmî Web Sitesi ve Paydaşlara Dağıtılan Bilgilendirme Broşürü

BUSKİ Websitesi Duyurusu

[Kurumsal](#) [Rapor ve Kararlar](#) [Tesisler](#) [Teknoloji](#) [Gündem](#) [İletişim](#)

Anasayfa > Gündem > Duyurular > BUSKİ Yenişehir Atıksu Arıtma Tesisi (AAT) Güneş Enerji Santrali

BUSKİ Yenişehir Atıksu Arıtma Tesisi (AAT) Güneş Enerji Santrali

[Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı \(ÇSYP/ESMP\)/TR](#)
[Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı \(ÇSYP/ESMP\)/ENG](#)
[Paydaş Katılım Planı \(PKP/SEP\)/TR](#)
[Paydaş Katılım Planı \(PKP/SEP\)/ENG](#)
[BUSKİ Yenişehir Atıksu Arıtma Tesisi \(AAT\) Güneş Enerji Santrali Broşür](#)
[BUSKİ Yenişehir Atıksu Arıtma Tesisi \(AAT\) Güneş Enerji Santrali Milli Gazete Yayını](#)
[BUSKİ Yenişehir Atıksu Arıtma Tesisi \(AAT\) Güneş Enerji Santrali Yerel Gazete Yayını](#)
[BUSKİ Yenişehir Atıksu Arıtma Tesisi \(AAT\) Güneş Enerji Santrali Duyuru Metni](#)

Çarşamba, 15 Ekim 2025

3. kattan düşen 5 yaşındaki çocuk ağır yaralandı

[illegible]

620 gram kokain ele geçirildi

[illegible]

minarında yığılması fəaliyyətini, yığılma prosesini nəzərdən keçirən və istənilən iş tapşırığına atılmağa hazır, hazır olmağa başlayır. AŞA'da bu vəzifəni şifəli və ya açıq olaraq icra etməyə vəzifədarların özləri və ya onların əvəzləri cavabdar olurlar. Şifəli və ya açıq olaraq icra etməyə vəzifədarların özləri və ya onların əvəzləri cavabdar olurlar. Şifəli və ya açıq olaraq icra etməyə vəzifədarların özləri və ya onların əvəzləri cavabdar olurlar.

Köprülü kavşakta erkek cesedi bulundu

[illegible]

Bursa-İstanbul otoyolunda düzensiz göçmen ağı

[illegible][illegible]

Bursa'da firari hükümlü yakalandı

[illegible]

Alt-Proje Halkın Katılımı Toplantısı Duyuru Broşürü

Çevresel ve Sosyal Etkilerin Azaltılması ve İzleme

Alt-proje süresince ortaya çıkabilecek çevresel ve sosyal etkilerin en aza indirilmesi amacıyla Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı-Kontrol Listesi ile Paydaş Katılım Planı hazırlanmıştır.

Bu kapsamda:

- İnşaat faaliyetlerinden kaynaklanan toz, gürültü ve atık oluşumu kontrol altına alınacaktır.
- Trafik güvenliği sağlanacak, çalışanlar için güvenli koşullar oluşturulacaktır.
- Hassas/dezavantajlı bireylerin ve grupların ihtiyaçları ayrıca gözetilecektir.

Tüm süreç BUSKİ, müşavir ve yüklenici tarafından düzenli olarak izlenecek, bağımsız denetimlerle kontrol edilecektir.

Paydaş Katılımı ve Şikâyet Mekanizması

Alt-projenin yürütülmesinde şeffaflık ve katılımcılığın esas alınması amacıyla alt-proje özelinde bir Paydaş Katılım Planı hazırlanmış, halkın görüş, öneri ve şikâyetlerini iletebileceği yine alt-proje özelinde bir Şikâyet Mekanizması kurulmuştur.

Başvurular tarafsız, hızlı ve özenli bir şekilde değerlendirilecektir. Uygulamadan BUSKİ sorumludur.

İletişim Kanalları:

☎ 0224 270 24 00 – Alo 185

🌐 buski.gov.tr/iletisim/alo185

✉ buskigm@hs01.kep.tr

📍 Sırameşeler Mah. Avrupa Konseyi Bulvarı
No:6/3 D Blok, 16190 Osmangazi / BURSA

İLBANK Finansal Kurumlar ve Yatırımcı İlişkileri Daire Başkanlığı İletişim:

☎ 0 (312) 508 79 79

☎ 0 (312) 508 79 80

🌐 <https://www.ilbank.gov.tr/form/bilgiedinmeulustarasi>

✉ uidbbilgi@ilbank.gov.tr

✉ pybsosyal@ilbank.gov.tr

📍 Emniyet Mah. Hipodrom Cad. No:9/21,
Yenimahalle / ANKARA

BURSA
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ

Metin
BOZSEY
BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

BUSKİ Yenişehir Atık Su Arıtma Tesis Güneş Enerji Santrali (0,66 MWp/0,50 MWe)

Türkiye Kamu Ve Belediye Yenilenebilir Enerji Projesi

Bilgilendirme Broşürü

Tarih ve Saat: 30.10.2025 / 14:00

Yer: Yenigün Mahallesi Kozdere Cad.

Yenişehir Belediyesi Şehit Astsubay Ömer

HALİDEMİR Kültür Merkezi (Eski Santral

Park İçi) Yenişehir/BURSA

Alt-Proje Tanıtımı

Yenişehir Atıksu Arıtma Tesisi Güneş Enerji Santrali (GES) Alt Projesi, Bursa ili Yenişehir ilçesi Gündoğan Mahallesi sınırları içerisinde hayata geçirilecektir.

Yaklaşık 7.000 m²'lik alanda 2.000 adet monokristal panel kurulacak olup, toplam kurulu güç 660 kWp, bağlantı gücü 500 kWe ve yıllık elektrik üretim kapasitesi 876 MWh olacaktır.

İnşaat süresinin yaklaşık 6 hafta, işletme ömrünün ise 25 yıl olması öngörülmektedir.

Alt-proje, mevcut AAT sahasında gerçekleştirilecektir. Bu bakımdan sahaya erişim yolu için mevcut yollar kullanılacaktır. Ayrıca, arazi edinimi gerekmemektedir.

Proje Finansmanı

Alt-proje, Dünya Bankası tarafından finanse edilen Türkiye Kamu ve Belediye Yenilenebilir Enerji Projesi kapsamında İller Bankası A.Ş. aracılığıyla finanse edilmektedir.

Alt-proje kapsamında Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı (ÇSYP)- Kontrol Listesi ve Paydaş Katılım Planı (PKP) hazırlanmıştır.

Alt-proje sahibi ve yürütücüsü BUSKİ Genel Müdürlüğü'dür.

Alt-Projenin Amacı ve Faydaları

Alt-proje ile yenilenebilir enerji kullanımı artırılacak, tesisin elektrik ihtiyacının karşılanması sağlanacak ve işletme maliyetleri düşürülecektir.

Bu sayede:

- Karbon emisyonlarının azaltılması,
- Enerji arz güvenliğine katkı,
- Yerel istihdamın desteklenmesi,
- Belediyemize ekonomik katkı sağlanması hedeflenmektedir.

Alt-proje alanını gösterir uydur haritası aşağıda verilmiştir.

Çevresel ve Sosyal Etkiler

Yenişehir Atıksu Arıtma Tesisi Güneş Enerji Santrali (GES) Alt Projesi kapsamında çevresel ve sosyal etkiler ortaya çıkabilir.

Bu etkiler, inşaatın niteliğine, yerleşim yerlerine olan yakınlığına ve mevcut altyapı koşullarına göre değişiklik gösterebilir.

- Çevresel etkiler arasında; inşaat sürecinde toz, gürültü, atık oluşumu ve trafik yoğunluğu yer alabilir.

- İnşaat sürecinde ayrıca geçici erişim kısıtlamaları, gürültü, trafik akışında aksamalar ve yerel halk açısından rahatsızlık yaratabilecek çalışma saatleri gibi olumsuz sosyal etkiler yaşanabilir.

Alt-proje kapsamında hazırlanan Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı (ÇSYP)-Kontrol Listesi ile Paydaş Katılım Planı (PKP) BUSKİ'nin resmi internet sitesinde yayımlanmıştır.

ÇSYP-Kontrol Listesi ve PKP için;

4. HKT Fotoğrafları

